

NÉPÚJSÁG

2025. augusztus 13.,
szerda
LXXVII. évfolyam
181. (22047.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Több mint húsz helyre várják még a jelentkezőket

Új egyházi idősoththon nyílt Segesváron

A héten költöznek be az első lakók a Filadelfia idősoththonba, amit magyar állami támogatással hozott létre Segesváron az Erdélyi Református Egyházkerület, működtetését pedig a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezetére bízták. A Segesvár központi részén található, 36 férőhelyes otthonban egyelőre 11 helynek került gazdája, a többi 25-re várják a jelentkezőket.

Köztudott, hogy milyen nehéz helyzetbe kerülnek azok a családok, amelyek arra kényszerülnek, hogy egyik napról a másikra idős családtagjuk számára egy otthonban helyet keressenek, hiszen általában az

idősoththonok többségében hosszú várólisták vannak. Ezért is jó hír, hogy újabb, ezúttal egyházi létesítménnyel bővült a Maros megyei idősoththonok száma. Sütő Alpár, a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezetének ügyvezető igazgatója – aki egyben a héten megnyílt segesvári Filadelfia idősoththon vezetője is – lapunk érdeklődésére elmondta: az intézményt létrehozó Erdélyi Református Egyházkerület úgy döntött, hogy az otthon működtetését egy tapasztalattal rendelkező szociális szolgáltatóra, a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezetére bízta, amely több mint két évtizede végez otthoni idős- és beteggondozást Maros megyében, munkatársai több mint hetven településen mintegy hétszáz rászorulólt látnak el.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Kriza- emlékév

Az egész éves programsorozat augusztusban két kiemelt eseménnyel folytatódik: Torockón szobrot avatnak Kriza János tiszteletére, Kolozsváron pedig kétnapos tudományos konferencia keretében idézik fel sokoldalú örökségét.

5.

Mi az egészséges élet titka?

Bár különböző nézőpontból közelítettek a kérdéshez, a válaszaik meglepően összecsengenek: az egészség nem egyetlen tényezőn múlik – test, lélek és szellem együtt kell hogy egyensúlyban legyen.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Világhírűek Vásárhelyen

Kaáli Nagy Botond

Lehet, hogy egyesek számára kissé unalmassá válik, hogy e rovat keretében gyakran írok kulturális rendezvényekről, de egyszerűen vannak olyan események, amelyeket nem hagyhatok ki. Egyrészt, mert örömmel tölt el, hogy a gyakran provinciális kisvárosként emlegetett, valójában sem provinciális, sem kicsi városunkban a nyári holtsezon idején is akad művészeti kínálat (nem is kevés), másrészt mert úgy érzem, a hírrovatoknak és előzeteseknek műfaji kíváncsagságából gyakran száraz adatközlését jó bővíteni a napi vezércikk mértéktartó szubjektivitásával. A mai napra is például másról szerettem volna írni (sebj, ott a jövő hét), ám nem hagyhattam figyelmen kívül, hogy éppen ma veszi kezdetét Marosvásárhelyen az a fesztivál, amely szerény klasszikusgitár-szemleként indult, és mára a város egyik legrangosabb zenei eseményévé vált, olyannyira, hogy keretében immár hosszú évek óta a nemzetközi gitárművészet legnagyobb alakjai, legismertebb előadói, világsztárjai lépnek fel. És mindezt teszik úgy, hogy koncertjeikért nem kérnek belépti díjat a szervezők – a Harmonia Cordis Egyesület csapata –, hanem mindenki örömeire közkinccsé teszik az emlékeztető estét bárki számára.

A Harmonia Cordis Nemzetközi Gitárfesztivál idén jubilál: el sem hiszünk mi, akik emlékszünk a kezdetekre, és a sajtómegjelenések tekintetében végig ott bábáskodtunk mellette, hogy azóta eltelt húsz év! A nagy közhellyel élve, mintha csak most történt volna, hogy főszervezője, Beke István Ferenc gitárművész létrehozta a szemlét. Amely időközben címében

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

13

SZERDA

Ma **IPOLY**
holnap **MARCELL** napja

Az év **225.** napja, hátravan **140** nap

IDŐJÁRÁS

Kánikula

Hőmérséklet:

max.: **32 °C**
min.: **14 °C**

naptár

Isten éltesse!

MARCELL: A Marcell név jelentése: Mars istenhez tartozó, Mars istennek szentelt.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. augusztus 12.	
1 €	5,0683 lej
1 \$	4,3688 lej
100 Ft	1,2802 lej
1 g arany	470,0966 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Utolsó szakaszába ért a pótérettségi

A román nyelv és irodalom, illetve a szaknak megfelelő kötelező tantárgy írásbeli vizsgája már lezajlott, az érettségizők szerdán, augusztus 13-án a szaknak megfelelő választható tantárgyból bizonyíthatnak, csütörtökön pedig anyanyelvből mérik fel a valamely kisebbség nyelvén tanuló diákok tudását. A vizsgák eredményeit augusztus 18-án, hétfőn délig teszik közzé, a dolgozatok megtekintésére, valamint az óvások benyújtására aznap, illetve 19-20-án lesz lehetőség. Az óvások elbírálása utáni végleges eredményeket augusztus 26-án, kedden ismeretetik.

Visszatekintő – szoborkiállítás

Augusztus 15-én, pénteken nyitják meg Bocskay Vince szovátai szobrászművész Visszatekintő című szoborkiállítását. A kiállítás a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában (George Enescu utca 2 sz.) kap helyet, az ünnepélyes megnyitóra 18 órai kezdettel kerül sor. A kiállítást Lőrincz Ildikó székelyudvarhelyi művészettörténész méltatja. Zongorán közreműködik Bakó Tihamér. A tárlat szeptember 15-ig lesz megtekinthető.

Felújítás miatt zárva van a Merészség utcai adóhivatal

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal tájékoztatja az adófizetőket, hogy augusztus 6. és 25. között felújítás miatt zárva van az adóügyi igazgatóság Merészség utca 19. szám alatti pénztára. Ebben az időszakban a Győzelem tér 3. és a Hangya utca 2. szám alatti pénztárban lehet befizetni az adókat. Ezek hétfőn és szerdán 8–14, kedden és csütörtökön 8–15.30, pénteki napokon pedig 8–13.30 óra között tartanak nyitva.

Helyi termelői vásárok

Augusztus 15-én, pénteken 8 és 19 óra között kerül sor az augusztusi Local Farmers' Market termelői vásárra a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a marosvásárhelyi Rákóczi lépcső alatti utcában. A vásárlók hentes- és tejtermékek, sajtok, mézek, lekvárok, szörpök, gyümölcslevek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák, édességek, kencék, ékszerek és különböző ajándéktárgyak gazdag kínálatából válogathatnak. 16-án, szombaton 8 órától 16 óráig a megyeszékhelyi Gyémánt parkban is termelői vásár lesz. A My Family Market csoport szervezésében zajló vásáron a helyi termelők és kézművesek meghívásos alapon vehetnek részt portékáikkal. A szervezők olyan szempontokat vesznek figyelembe, mint a termékek minősége, tisztasága és hasznossága, így a jelen lévő árusok a vidék legjobbainak számítanak.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien

Új szabályok az egészségbiztosításban és betegszabadságban Szeptember 1-től megszűnik az automatikus társbiztosítás

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) tájékoztatása szerint 2025. augusztus 1-jétől hatályba lépett a 141/2025-ös törvény, amely átalakítja a betegbiztosítási (CASS) és betegszabadság-rendszert. A változások egyik legfontosabb eleme, hogy 2025. szeptember 1-től megszűnik az automatikus társbiztosítás. Az RMDSZ Maros megyei szervezete fontosnak tartja, hogy a lakosság részletesen megismerje a változásokat. Összesítettük a legfontosabb módosításokat:

1. Továbbra is biztosítottak maradnak betegbiztosítás befizetése nélkül: a 18 év alattiak, illetve 18–26 év közötti diákok, egyetemisták, PhD-hallgatók, gyermekvédelmi rendszerből kikerülő fiatalok (26 éves korig), várandós és gyermekágyas nők, nyugdíjasok 3.000 lej/hó alatti jövedelemmel, fogyatékkal élők, jövedelem nélküli onkológiai betegek, szabadságvesztésüket töltők, előzetes letartóztatottak, emberkereskedelem áldozatai (max. 12 hónapig), önkéntes sürgősségi szolgálat tagjai, össejtdonorok (10 évig a donációtól).

2. Ezentúl 10%-os betegbiztosítás fizetésére kötelezetké váltak: a nyugdíjasok 3.000 lej/hó feletti jövedelemrész után, munkanélküli segélyezettek, szociális segély kedvezményezettjei, gyermekgondozási szabadságon lévőek és egyéb kedvezményezett csoportok (pl. a veteránok).

3. Megszűnik a társbiztosított státusz. 2025. szeptember 1-től megszűnik az automatikus társbiztosítás. Ez azt je-

lenti, hogy ha például a házastárs vagy egy családtag korábban az Ön biztosításán keresztül volt biztosított, ez megszűnik. Ezt követően akkor maradhat biztosított, ha az őt eltartó biztosított személy benyújtja az egységes adóbevallást (az ANAF honlapján elérhető 212-es nyomtatvány) az adóhatósághoz, és befizeti a hozzájárulás 25%-át a bruttó minimálbér 6-szorosának (hatszorosának) megfelelő alap után (607,5 lej), a fennmaradó 75%-ot pedig 2026. május 25-ig (1.822,5 lej) befizeti. Ezt a folyamatot saját nevükben is elindíthatják az eddig társbiztosítást igénylő személyek.

4. A szerzetesrendek tagjai 2025. szeptember 1-ig biztosítottak maradnak, ezt követően önállóan kell intézniük a biztosításukat.

5. A jövedelem nélküli krónikus betegek, akik az országos egészségügyi programok kedvezményezettjei – az onkológiai betegekhez hasonlóan – továbbra is részesülnek a szükséges ellátásokban a gyógyulásig.

6. Változott a betegszabadság szabályrendszere is. 2025. augusztus 1-től a táppénz mértéke a betegszabadság hosszától függ: 55% a számítási alapból, ha a betegszabadság legfeljebb 7 napos, 65%, ha a betegszabadság 8–14 napos, és 75%, ha a betegszabadság legalább 15 napos (15/< nap).

Az RMDSZ Maros megyei szervezete arra biztat minden érintettet, hogy idejében tájékozódjon, és tegye meg a szükséges adminisztratív lépéseket.

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Néptánctalálkozó Disznajón

Augusztus 15-én, pénteken tartják meg Disznajón a Kiöntött a Maros vize... című néptánctalálkozót. A részt vevő együttesek 15.30-kor vonulnak fel a helyi kultúrotthon udvaráról a református templomig, ahol 16 órától istentisztelet lesz. A néptáncelőadások 17 órakor kezdődnek. Fellépők: a disznajói Pettyes Tulipán kis- és nagycsoportja, a jánosomorjai Tititá, a beszercei Vadrózsa, a kislülpösi Verőfény, a marosvécsi hagyományörző néptánc csoport, valamint a magyarói Csurgó, a szászrégeni Járom és az üvegcsúri Csalogány néptánc csoport.

Márványföldből gyöngyvirágok

A Maros Művészegyüttes augusztus 14-én, csütörtökön 19 órától Márványföldből gyöngyvirágok című, Kalotaszeg örökségét bemutató előadásával lép színpadra a szovátai amfiteátrumban. A műsor célja

a magyar, román és cigány táncok színpadra állítása, a táncanyagok mély ismerete és hiteles előadása, valamint a kalotaszegi emberek történeteinek visszaadása, meséik megelevenedése: táncmulatságok kerülnek bemutatásra, dallamok, a vidék kiemelkedő ikonjai, amelyek mind meghatározói a Nádas-mente kultúrájának. Rendező- koreográfus: Sánta Gergő, alkotótárs: Sánta-Bíró Anna, tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán, zenekarvezető: Moldován-Horváth István.

Gitárzene a várban

Augusztus 13-án, szerdán (ma) kezdődik a Harmonia Cordis nemzetközi gitárfesztivál, aminek az előző évekhez hasonlóan a Kultúrpalota és a vár ad otthont. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában augusztus 13-15. között lesznek koncertek, majd 16-tól, szombattól a fesztivál a várba költözik. Szerdától keddig, augusztus 19-ig hazai és külföldi zenészek várásznak majd a húrok játékával. A koncertekre való belépés ingyenes.

Kedves olvasóink!

Mivel augusztus 15. hivatalos munkaszüneti nap, hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

– **augusztus 14., csütörtök: 10–14 óra között nyitva**

– **augusztus 15., 16., 17.: ZÁRVA**

– **augusztus 18., hétfő: 9–15 óra között nyitva.**

Az augusztus 14-i, Műsorkalauzt is tartalmazó lapszám után a következő 18-án, hétfőn jelenik meg. Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvénytulajánítás) a 0728-082-259-es telefonszámon fogadjuk, és a lap internetes felületén megjelentetjük. Az előfizetés érdekében is az előbbi telefonszám hívható.

A Népújság szerkesztősége

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Szerdán délután visszatérhetnek otthonaikba a kilakoltatott parajdiak

Szerdán délután visszatérhetnek otthonaikba a kilakoltatott parajdiak, miután a Hargita megyei katasztrófavédelmi bizottság keddi ülésén úgy döntött, augusztus 13-án 16 órától felfüggeszti a kilakoltatási rendelkezést – jelentette be kedden Bíró Barna Botond tanácselnök.

A székelyföldi megye önkormányzatának elnöke videoüzenetében elmondta: a bizottság egyhangúlag hozta meg a döntést. Eszerint szerdán 16 óra után visszatérhetnek otthonaikba azok a parajdiak, akiknek a sóbányánál történt katasztrófa nyomán el kellett hagyniuk otthonukat.

A tanácselnök szerint a kilakoltatási rendelkezés feloldása annak köszönhető, hogy két hónappal a kilakoltatás után a hatóságok felállítottak egy riasztási rendszert, melyet szükség esetén alkalmazhatnak. Mint a Facebookon közzétett üzenetében mondta, az illetékesek állandó megfigyelés alatt tartják a vízzel elöntött sóbányát.

Parajdon június elsején negyvenöt háztartás lakóinak kite-

lepítését rendelték el a román hatóságok, miután a vízzel elárasztott sóbánya tetején több helyen is kráterek keletkeztek. Az érintett házak közül sok hétvégi ház volt, melyet nem laknak állandó jelleggel. A kilakoltatási rendelkezés által érintett 27 állandó lakó rokonoknál húzta meg magát.

Petres Sándor, Hargita megye prefektusa, a vészhelyzeti bizottság elnöke a Székelyhon hírportálnak hangsúlyozta: a bizottság ülésén csupán a kilakoltatás felfüggesztéséről döntöttek, a vészhelyzet továbbra is érvényben marad.

Elmondta továbbá, hogy a gyűlésen cselekvési tervet is elfogadtak, mely alapján az érintett hatóságok eljárnak baj esetén. A tervet már tesztelték, és kisebb javítások után második próbálkozásra tökéletesen működött – mondta Petres.

Parajdon augusztus 7-én hosszabbították meg újabb 30 nappal a vészhelyzetet, mely szeptember 9-ig van érvényben. A székelyföldi településen május 8-án hirdettek vészhelyzetet, miután a heves esőzések nyomán megduzzadt Korond-patak vize betört a bányába. (MTI)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Anghel Saligny projektek

A források újraelosztása jelenti a megoldást

Ahhoz, hogy az Anghel Saligny közművesítési program összes projektjét folytatni lehessen, jelenleg az lenne a megoldás, hogy más minisztériumok beruházási programjaiból újraosztjuk a forrásokat – jelentette ki hétfő este Cseke Attila fejlesztési miniszter.

Az RMDSZ-es minisztert az Antena 3 televíziós csatornán azzal kapcsolatban reagáltatták, hogy a Szociáldemokrata Párt hétfőn többek között az Anghel Saligny közművesítési program beruházásainak folytatását lehetővé tevő költségvetés-kiigazításhoz kötötte a részvételét a koalíció ülésén.

Cseke azt válaszolta, hogy erre – amint a koalícióban is javasolta – az a megoldás, hogy a költségvetés-kiigazításkor más minisztériumoktól kell átcsoportosítani pénzügyi forrásokat, vagy, ha más minisztériumok fontosnak tartják ezt a

programot, akkor bármikor átengedhetnek összegeket a saját beruházási programjaikra kiosztott forrásokból az Anghel Saligny program finanszírozására.

A miniszter szerint a közművesítési programba foglalt összes projekt megvalósításához 4,5 milliárd lejre van szükség év végéig. Az ehhez szükséges forrásokat még nem azonosították, de szerinte még van idő, a költségvetés-kiigazítás még hátra van. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy szükség van az Anghel Saligny programra.

Cseke rámutatott: a program végrehajtása főként a tavalyi évből származó kiegyenlítőlen számlák felhalmozódása miatt akadozik. Közel 4 milliárd lejt fizettek ki ezekre a számlákra a program 2025-ös költségvetésére kiutalt 10 milliárd lejből – hangsúlyozta a miniszter. (Agerpres)

Az elektromos energia és a friss gyümölcsök drágultak a legnagyobb mértékben

Az Országos Statisztikai Intézet (INS) kedden közölt adatai szerint az elmúlt egy évben az elektromos energia és a friss gyümölcsök, valamint gyümölcskonzervek drágultak a legnagyobb mértékben.

Az INS adatai szerint az élelmiszerek közül a friss gyümölcsök ára 39,74 százalékkal volt nagyobb 2025 júliusában, mint 2024 hetedik hónapjában, a gyümölcskonzervek 27,92 százalékkal, a citrusfélék és más déli gyümölcsök 17,32 százalékkal drágultak. Ebből a termékkategóriából csak a cukor és a burgonya lett olcsóbb, ezek ára 3,08, illetve 2,38 százalékkal volt alacsonyabb júliusban, mint egy évvel korábban.

Júniushoz képest a kakaó és a kávé drágult a legnagyobb mértékben júliusban, 1,19, illetve 1,09 százalékkal. A citrusfélék és más déli gyümölcsök ára 0,94 százalékkal emelkedett. Olcsóbb lett az előző hónaphoz viszonyítva a burgonya (-6,95 százalék), a bab és egyéb hüvelyesek (-1,14 százalék) és a zöldségek és zöldségkonzervek (-0,73 százalék).

A nem élelmiszertermékek közül a villamos energia ára 62,97 százalékkal nőtt 2025 júliusában 2024 júliusához mérten, a hőenergia 13,63 százalékkal, a kötött áru 7,36 százalé-

kal drágult. A földgáz ára ezzel szemben 1,06 százalékkal, az üzemanyagé 0,09 százalékkal csökkent.

Az előző hónaphoz képest júliusban a villamos energia ára 61,57 százalékkal, a földgázé 3,27 százakkal emelkedett. A dohánytermékek és a cigaretta 0,91 százalékkal drágult. Az INS szerint ebben a termékkategóriában nem regisztráltak ár-csökkenést.

A szolgáltatások közül éves összevetésben a legnagyobb mértékben a vasúti szállítás díja nőtt júliusban 16,92 százalékkal, a higiéniai és kozmetikai szolgáltatásoké 14,06 százalékkal, a postai szolgáltatásoké 12,15 százalékkal emelkedett. Csökkent viszont a légi közlekedés díja 9,75 százalékkal, a telefonszolgáltatási díjak pedig 3,05 százalékkal.

Júniushoz képest 7,58 százalékkal drágult a légi közlekedés díja, 2,65 százalékkal az egyéb szolgáltatásoké. Árcsökkenést csak a televíziószolgáltatási előfizetések esetében regisztráltak, amelyek díja 0,17 százalékkal lett olcsóbb.

Az INS kedden közölt adatai szerint a júniusi 5,7 százalékról júliusban 7,84 százalékra nőtt az éves infláció Romániában. Az élelmiszerek 7,67 százalékkal, a nem élelmiszer jellegű termékek 8,18 százalékkal drágultak, a szolgáltatások díja pedig 7,33 százalékkal nőtt egy év alatt. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

Júliusban 7,84 százalékra nőtt az infláció

A júniusi 5,7 százalékról júliusban 7,84 százalékra nőtt az éves infláció Romániában – közölte kedden az Országos Statisztikai Intézet (INS). Az INS adatai szerint az élelmiszerek 7,67 százalékkal, a nem élelmiszer jellegű termékek 8,18 százalékkal drágultak, a szolgáltatások díja pedig 7,33 százalékkal nőtt egy év alatt. A Román Nemzeti Bank (BNR) szakemberei szerint a harmadik negyedévben a májusban előrejelzettnél nagyobb mértékben fog gyorsulni az infláció, elsősorban a villamosenergia-ársapka kivezetése, az augusztus elsején hatályba lépett héa-emelés és a jövedéki adó emelése miatt. (Agerpres)

Nőtt a kereskedelmi mérleghiány is

Az idei első hat hónapban 16,712 milliárd euró volt a kereskedelmi mérleg hiánya, 10,7 százalékkal (1,618 milliárd euróval) nagyobb, mint 2024 azonos időszakában – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adataiból. Az EU-n belüli export volumene az első félévben 34,167 milliárd euró volt, az importé pedig 46,553 milliárd euró. Ez az export össz volumenének 71,7 százalékát, illetve az import 72,3 százalékát tette ki. A nem uniós országokkal való külkereskedelem a következőképpen alakult: 13,509 milliárd euró (az össz volumen 28,3 százaléka) volt az export, 17,836 milliárd euró (27,76 százalék) pedig az import volumene. (Agerpres)

Huszártalálkozó Nyíregyházán

A történelmi Magyarország területéről és Lengyelországból is érkeznek hagyományörző lovas egyesületek szombaton a 19. Nyíregyházi Huszártalálkozóra; a kétnapos programon díszfelvonulással mutatkoznak be a közönségnek a lovasbandériumok, de lesznek harcászati bemutatók és kézműves-foglalkozások is. Az Országzászló téren megtartandó megnyitó előtt díszmenetben mutatkoznak be a környék lakóinak a meghívott hagyományörző egyesületek, a beszédeket és a koszorúzást követően pedig díszsortút és huszároham szerepel a programban .A program délután a Sóstói Múzeumfaluban folytatódik.A vasárnapi program megemlékezéssel zárul a Huszár emlékertben, ahol az emlékhely létrehozásának huszadik évfordulóját ünneplik meg a meghívottak. (MTI)

Időjárás

Az Országos Meteorológiai Szolgálat keddi figyelemztető előrejelzése szerint szerdán elsőfokú (sárga jelzésű) hőségriasztás lesz érvényben 12 megyében. A prognózis szerint szerdán 12 órától 21 óráig kellemetlen hőérzettel társuló kánikula lesz Máramarosban, Körösvidéken, Erdély nyugati és Olténia délnyugati térségeiben. A nappali hőmérséklet maximális értéke 33 és 36 fok között változik, a hőmérséklet-páratartalom-mutató enyhén meghaladja a kritikus 80 egységet. Az érintett megyék: Máramaros, Szatmár, Szilágy, Kolozs, Bihar, Fehér, Arad, Hunyad, Temes, Krassó-Szörény, Mehedinți és Dolj. (Agerpres)

Világhírűek Vásárhelyen

(Folytatás az 1. oldalról)

a klasszikus gitárt gitárra cserélte, és ezzel teret adott számos olyan világhírű gitárművésznek is a fellépésre, akik nem (csak) a klasszikus zenei műfajban, illetve annak peremén alkotnak. És ez a döntés nagyszerűnek bizonyult, hiszen igaz ugyan, hogy a klasszikusgitárkoncertek is mindvégig teljes telt házat vonzottak (sokak – köztük a szerző – nagy meglepetésére), ám enélkül nem láhattuk volna olyan előadók élményszámba menő koncertjeit, mint például Tommy Emmanuel, akinek tavalyi, várbeli koncertjén a teljes közönség a legkisebektől a legidősebbekig száj tátva figyelte, hogy mi történik a színpadon.

És ez valószínűleg most sem lesz másként, hiszen a több mint 50 főnyi meghívott vendégművésszel rendező szemle keretében idén is sorra kerülő nemzetközi gitárverseny, hangszerkiállítás, valamint mesterkurzus-és műhelymunka-sorozat mellett számos koncerttel várják a közönséget, ezúttal is díjmentesen. Ez augusztus 13-án, ma kezdődő és folyó hónap 19-ig tartó fesztiválon többek között olyan nevek lépnek fel a Kultúrpalotában és a várban, mint Judicaël Perroy (FR), Mario Bakuna (BR), Pavlovičs Dávid (HU), Yamandu Costa (BR), az Antal Pusztaí Jazz Band (AT/RO), Nino D’Amico (IT), a Thalica Project (FR/KR) vagy a világ-hírű Jon Gomm (UK). A fesztivál fővendége pedig nem más, mint a szintén világhírnévvel bíró Al Di Meola (USA). A teljes program a szemle Facebook-oldalán és honlapján (harmoniacordis.org/) is elérhető.

Fesztiválra fel!

Új egyházi idősothton nyílt Segesváron

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Erdélyi Református Egyházkerület néhány évvel ezelőtt vásárolta meg a segesvári ingatlant, felújították, illetve elvégezték a szükséges átalakításokat ahhoz, hogy az épület megfeleljen a célnak, majd miután elkészült a beruházás, az év elején elindították a folyamatot a működési engedélyek beszerzésére, illetve ezzel párhuzamosan elkezdték a személyzet toborzását is. Az első bentlakókat a héten kezdhették fogadni.

A háromemeletes épületben 22 szoba – ebből 7 egyágyas, a többi pedig kétágyas – áll a bentlakók rendelkezésére, mindenik saját, akadálymentes fürdőszobával rendelkezik, walk-in típusú zuhanyzóval. Az otthon 36 bentlakó számára nyújt színvonalas szolgáltatásokat, amelyek úgy lettek kigondolva, hogy ösztönözzék a lakók önállóságát és a közösségi életben való részvételét. Az ügyvezető igazgató elmondta, eredetileg 45 férőhelyre tervezték a se-

gesvári idősothtont, azonban idén februárban megváltozott a közegészségügyi standard, ami jelentősen nehezíti a szociális szolgáltatók helyzetét, hiszen számos szigorú előírást kell betartani, többek között

azt is, hogy nem lehet a fal mellett elhelyezni ágyakat. Emiatt kilenc férőhelyről sajnos le kellett mondaniuk. Eddig 11 idős igényelt helyet az új segesvári otthonban, ők előreláthatólag augusztus végéig be is költöznek, a többi 25 helyre pedig várják a jelentkezőket. A részletekről a 0724-394-756-os telefonszámon vagy a filadelfia@diakonia.ro e-mail-címen lehet érdeklődni.

Sütő Alpártól megtudtuk, hogy az otthonban 21 fős személyzettel dolgoznak, 13 ápoló és egészségügyi asszisztens gondoskodik a bentlakókról, emellett szociális munkások, kinetoterapeuta, családorvos és dietetikus is rendelkezésre áll annak érdekében, hogy minél szélesebb körű ellátásban legyen részük az időseknek. A szociális munkások napi rendszerességgel szerveznek programokat, csoportos foglalkozásokat a bentlakók számára, délutánonként pedig a kinetoterapeuta irányításával mozgásgyakorlatokat végeznek.

Aquaserv-tájékoztató

Korlátozottan működik az ügyfélszolgálat

Szeredai Vivien

Az Aquaserv vízszolgáltató tájékoztatja az ügyfeleket, hogy a vállalat augusztus 12–19. között az ügyfelekkel folytatott kereskedelmi tevékenységek kezelésére szolgáló új informatikai rendszerre áll át. Ebben az időszakban a társaság pénztáráinál nem lesz lehetőség befizetésre, az ügyfélszolgálat tevékenysége kizárólag tájékoztatásra korlátozódik, illetve nem lesz lehetőség kérelmek, dokumentációk vagy

egyéb, iktatásra szánt beadványok átvételére sem – olvasható a vállalat Facebook-oldalán.

A számlák befizetése továbbra is lehetséges a PayPoint, Un-doi Centru de Plăți hálózatokon és más partnerfizetési pontoknál, bankoknál (átutalással vagy internet-bankon keresztül), valamint online, az AquaOnline platformon vagy a Pago alkalmazáson keresztül.

Az ivóvízelosztó hálózatban vagy a szennyvízcsatorna-hálózatban felmerülő

meghibásodások ebben az időszakban is jelezhetők az alábbi telefonszámokon: Marosvásárhely – 0265-208-888 vagy 08-008-208-888 TelVerde (Romtelecom hálózatból), Szászrégen – 0265-512-800, Segesvár – 0265-772-351, Marosludas – 0265-411-425 vagy 0265-411-485, Dicsőszentmárton – 0265-446-197 vagy 0265-441-035, Radnót – 0265-471-394 vagy 0265-471-549, Székelykeresztúr – 0266-242-703.

A megszokott tevékenység augusztus 20-tól folytatódik.

Nemzeti régiók történelme, nyelve és hagyományai

Gazdagítják Európát

A polgári kezdeményezés szervezőinek nevében a napokban nyílt levelekben fejezte ki nagyrabecsülését Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke két olyan EP-képviselőnek, akik a parlament ülésén a nemzeti identitások megerősítését, a határokon átívelő régiók elismerését sürgették.

Az *Oihane Agirregoitia Martí-nez* EP-képviselő asszonynak címzett levélben a SZNT elnöke reményét fejezte ki: „létezhethet még olyan Európa, amely nemcsak meghallgatja, hanem végre meg is érti a nemzeti régiók üzenetét.(...) Az Ön világos állásfoglalása – amely az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkelyének védelmét, a nemzeti identitások megerősítését, valamint a határokon átívelő régiók elismerését sürgeti – egy új európai politikai gondolkodásmód körvonalait vázolja fel. Az Európai Unió jövője szempontjából létfontosságú, hogy ez az új szemlélet ne maradjon pusztán felszólalás vagy erkölcsi gesztus, hanem cselekvésbe forduljon át.

Tudjuk, hogy ez nem megy

egyik napról a másikra. Ön is említette: „nagyon sok nehézség került az újtjukba.” Mi ezt nap mint nap megtapasztaljuk. De pontosan ezek a nehézségek mutatják meg, hogy a változás nem halasztható tovább. Mert a nemzeti régiók nem problémák – hanem tartalékai, megújító forrásai annak az Európának, amely egykor a népek Európája akart lenni.

A polgári kezdeményezés hivatalos útja ezzel az európai parlamenti vitával lezárult. De a történet nem ért véget – sőt, most kezdődik igazán. És csak akkor lehet folytatása, ha azok, akik 2014 óta kiállnak a nemzeti régiók mellett – akárcsak Ön is –, most egymásra találunk. Azt reméljük, hogy ebben a folyamatban Ön és pártja nemcsak támo-

gató, hanem kezdeményező, hálózatépítő szerepet is vállal majd. Szeretném hangsúlyozni, hogy az Ön pártja, a Baszk Nemzeti Párt és a Székely Nemzeti Tanács között 2012 óta létezik személyes találkozásokkal, egyeztetésekkel megerősített élő kapcsolat. A polgári kezdeményezés sikeréhez is kapunk Önöktől segítséget, és többször foglalkoztatott minket a gondolat, hogy a nyugati civilizáció két földrajzi végpontját köti össze a mi együttműködésünk, bizonyágaként annak, hogy a Guernicai-tölgy és a székely fenyő a nagy távolság ellenére mégis közel állnak egymáshoz. Egy olyan európai együttműködés kezdetén vagyunk, amely nem a határokat akarja eltüntetni, hanem a közöttük élő közösségek akarát kívánja láthatóvá tenni.”

Sabrina Repp július 10-i felszólalását méltatva kiemelte, hogy a képviselő üzenete „az alnémet nyelven kimondott „Dat Plattdüütsch

mut blieben” nem csupán egy nyelv megőrzésének vágyát fejezte ki, hanem egy egész régió kulturális lelkületét is.

„Az, hogy saját nyelvi és kulturális örökségét hozta be a parlamenti vitába, különösen hitelessé tette az Ön szavait. Megmutatta, hogy a regionális identitások nem múltbéli relikviák, hanem Európa sokszínűségének alapkövei, élő, mindennapi valóság. Ez a személyes gesztus egyúttal erős jelzés volt minden közösség felé, amely nyelvét, hagyományait és kulturális önazonosságát szeretné megőrizni.

Ahogyan az alnémet nyelv és kultúra a maga közösségében élő valóság, úgy a nemzeti régiók is élő közösségek, amelyek történelmük, nyelvük és hagyományaik révén gazdagítják Európát. A kohéziós politika akkor tölti be igazán küldetését, ha nemcsak gazdasági felzárkóztatást, hanem kulturális megerősítést is biztosít ezeknek a közösségeknek. Ezért bízunk benne, hogy a következő pénzügyi keret vitájában is partnereink lesznek abban, hogy a nemzeti régiók és regionális identitások megőrzése

ne maradjon pusztán szándéknyilatkozat, hanem kézzelfogható uniós támogatásban részesüljön.

Július 10-e szimbolikus dátummá vált a nemzeti régiók európai mozgalmában. Több képviselő felszólalása teszi ezt a napot erre alkalmassá. Ezek a felszólalások többet jelentenek az érintett közösségek jövője szempontjából, mint pusztán parlamenti rutinunkát. Ez a nap megmutatta, hogy a polgári kezdeményezésnek van valódi parlamenti visszhangja – és ennek a parlamenti visszhangnak be kell járnia Európát. El kell jutnia az érintett közösségek önkormányzataihoz, társadalmi szervezeteihez. Az Európai Bizottság előbb-utóbb meg fogja tanulni, hogy az egész uniót átfogó, szolidaritáson alapuló szervezet épül a nemzeti régiók közösségeinek akaratából, amellyel neki is számolnia kell a jövőben. Ezt a derűlátó és biztató gondolatot az Ön felszólalása ébresztette bennünk. Köszönet érte! Az Ön és az Önéhez hasonló gondolatok hozzák közelebb egymáshoz Európa sokféle arcát” – zárta üdvözlését Izsák Balázs. (kzs)

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

Irány Alaszka! Miért éppen Alaszka? Két filmcím is eszembe jutott hirtelen, amikor kiderült, hol lesz a sorsdöntő csúcstalálkozó. Ha meglesz egyáltalán. Most már úgy tűnik, nem marad el, az viszont, hogy sorsdöntő lesz-e, egyelőre nagyon kérdéses. Napok óta erről beszél, vitázik, mond véleményyt a világ. Az is, aki számít, az is, aki nem. Én most nem mélyülök latolgatásba. Inkább csak dúdolgatok magamban. Azt mondja, hogy: „Három aranyásó ment a hegyek közt a vízesésen át, halihóóóó, az aranyért!” De itt elakadok hirtelen. Hol a harmadik? Lesz-e ott egyáltalán harmadik?! És arany? Pedig lényegében arra megy a játék. Jön egy negyedik is? Az, aki már arannyal érkezik északról, a vízesés felől, és lelövik, elveszik az aranyát? Na, ez könnyen megtörténhet. Persze ez csak egy countrydal, nem a valóság. És mi a realitás? Egy ideje ezt kerülgeti a „szakértői” találgatás. Bennem most mégsem emiatt indult be a gondolatmenet, hanem mert a véletlen úgy hozta, hogy a filmcsatornákon folyton alaszakai történetekbe szaladtam bele. Tegnap este például a Végyl mély lélegzetet (Keep Breathing) című minisorozatot néztem meg. Ahogy gyakran előfordul ezekben a produkciókban, ebben is a távoli inuitok végtelen, néptelen sziklás erdőrengetegében zuhan le a repülőgép, és az egyetlen túlélőnek borzasztó megpróbáltatásokon kell átmennie. Elgondolkodtató, megrázó mozi. Nyilván pénz is van benne, drog is, bűnözés stb. Valamiért nagyon össze tudnak ott tömörülni a rossz emberek, s a jóknak kicsi az esélye jól kijönni az egészsből. Na nem célzok én semmiféle analógiára. De elárasztottak az alaszka filmcímek, ami nem csoda, hiszen legalább félszáz toppant elem, amint bepötyögtem a számítógépbe. Pár napja éppen A vadon hívó szava ültetett az érzelmek hullámvasújtjára. Abban is sok aljas, elvetemült ember, kevés rendes alak és sok jókutya került össze északon, a civilizált világon túl. Így megy ez. Valamilyen csatornán mindig pereg a Menekülés Alaszkába (Alaska Or Die). Most meg a Nem vénnek való vidék (No Country For Old Man) filmcím villan fel hirtelen. Ez nem az északi sarkkörön zajlik, hanem a Vadnyugaton, és westernszerű alkotás, mégis ide kíváncozott. Több Oscar-díjat is bezsebelt annak idején. Mostanában felmerült egy másik fontos elismerés, a Nobel-békedíj víziója is. Ezért is lesz a mostani alaszakai találkozó, megbeszélés, egyeztetés, béketeremtő ultimátum, barátkozás vagy micsoda? Mondom, teljében a tippelgetés, találgatás. Ami biztos: nem igluban fognak majd kezét rázni. Már ha lesz ilyen. De ha ez bejön, és sikerrel kecsegtetnek az ilyen hideg helyek, akkor tuti, hogy Grönlandért sem kezeskedem. Dalolni azért dalolhatok: „Két aranyásó ment a hegyek közt,/ A vízesés felé,/ halihó, oh, halihó...”

Forgatják a Félrelépni szabad című filmet

Augusztus 4-én kezdődött a Megafilm Service gyártásában készülő, és 2026-ban a Dunán bemutatkozó új televíziós film, a Félrelépni szabad című romantikus komédia forgatása, ami a tervek szerint 22 napig zajlik.

Fotó: Megafilm Service

A 2026-ban a Dunán bemutatkozó, a Megafilm Service gyártásában készülő új televíziós film egy párkapcsolati vígjáték, ahol mindenki valaki más ágyába kerülne – ha tudna. Középpontjában a szerelem, hűtlenség, féltékenység, vágy és az emberi kapcsolatok örök érvényű témája áll. A történet Georges Feydeau nagy sikerű bohózata, A hülyéje alapján készül, de a rendező, Orosz Dénes – aki nek olyan sikerfilmeket köszönhetünk, mint a Poligamy, a Seveled vagy a Hogyan tudnék élni nélkülöd? – egy egészen friss, kortárs megközelítést hoz a klasszikus alapanyaghoz. A Félrelépni szabad különlegessége abban is rejlik, hogy a Thália Színház színpadi változata már most is hatalmas siker, a film szereplőgárdája pedig a Thália Színház művészeiből áll, akik

már a színpadi változatban is remelkedtek.

Helmeczy Dorottya, aki Kálomista Gáborral producere a filmnek, az M1 Ma reggel című pénteki műsorában a készülő alkotás kapcsán elmondta, a Tháliában is futó eredeti darabhoz képest a filmes változatot modernizálták, a mai korba helyezték. „Georges Feydeau bohózatot írt, erre helyezte a hangsúlyt. Mi a filmben minden pár viszonyrendszerén végigmegyünk, és rendezzük a helyzetüket. Mindezt azért, mert célunk, hogy a történet végén tanulságot vonjunk le” – mondta, a film címére utalva pedig hozzátette: amit meg szabad tennünk, nem biztos, hogy szükséges is.

A Megafilm Service hosszú évek óta bizonyítja, hogy a régi nagy írók történeteit sikeresen lehet

újraértelmezni a mai közönség számára. A korábbi, szintén a Duna által vetített irodalmi adaptációk – Ványa bácsi – Buborékkeringő, A kék róka vagy a Majdnem menyasszony – után a Megafilm Service és a Thália Színház koprodukciójában készülő Félrelépni szabad ismét remek példája lehet annak, hogy értéket teremt a klasszikus irodalom, a színház és a modern televíziós filmkészítés találkozása. Titkuk, hogy míg szórakoztatnak, kulturális hidat is teremtenek generációk között.

A történet röviden. A film főhősnője, Luca szerető feleség, aki nyilvánosan kijelenti: ha a férje, Bálint félrelép, ő sem marad adós. Amikor egy titkos hódoló fülébe jut ez a fogadalom, úgy érzi, eljött az ő pillanata. Az események innentől két nap alatt az örületig fokozódnak, és a féltékenység, a félrelépés és a félreértések láncreakciója indul be. A néző pedig izgulhat, vajon a szerelem felül tud-e kerekedni az ármányon és a vágyakon.

Producerek: Helmeczy Dorottya, Kálomista Gábor, rendező: Orosz Dénes, forgatókönyvíró: Bárány Márton, operatőr: Gibárti Viktor, vágó: Kovács Zoltán, látvány: Simon Balázs, jelmez: Zelenka Nóra, gyártásvezető: Endrődy Balázs, line producer: Annus Péter, producerek: Helmeczy Dorottya, Kálomista Gábor.

Szereplők: Czákó Julianna, Hefesi László, Dóra Béla, Jámor Nándor, Szabó Erika, Hunyadkúrti István, Vida Péter, Udvarias Anna, Kövesi Csenge, Jaskó Bálint, Bede-Fazekas Szabolcs, Bíró Panna Dominika, Dér Marus, Nádas Gábor Dávid, Sziládi Hajna, Raul Steenhuis – tájékoztatott az MTVA Sajtó- és Marketingirodája.

Kriza-emlékév

Szoboravatás és konferencia

A Magyar Unitárius Egyház 2025-öt Kriza János-emlékévvé nyilvánította, megemlékezve a néprajzkutató, teológus és püspök halálának 150. évfordulójáról. Az egész éves programsorozat augusztusban két kiemelt eseménnyel folytatódik: Torockón szobrot avatnak Kriza János tiszteletére, Kolozsváron pedig kétnapos tudományos konferencia keretében idézik fel sokoldalú örökségét.

Augusztus 17-én a torockói unitárius templom udvarán kerül sor a Kriza-szobor ünnepélyes leleplezésére. A helyszín szimbolikus: Kriza János fiatalkora egy részét Torockón töltötte, tanulmányait részben itt folytatta, és a település kulturális emlékezetében máig élő alak. A Kriza János Kulturális Egyesület és a Művelődési Ház is őrzi nevét és szellemi örökségét. Az ünnepség áhítattal és köszöntőkkel kezdődik, majd a helyi gyermekek műsora idézi meg a püspök szellemiségét, végül szeretetvendégség zárja az alkalmat.

A következő két nap során, augusztus 18-án és 19-én a kolozsvári Vallásszabadság Háza ad otthont a Kriza János, a teológus és néprajzkutató című konferenciának. A rendezvény első napján az áhítatot Kovács István püspök tartja, majd a megnyitó és tárlatnyitó keretében köszöntőt mond Németh Zsolt országgyűlési képviselő, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke, Kovács István püspök, valamint dr. Jakab Albert Zsolt, a Kriza János Néprajzi Társaság elnöke.

A következő program egy felolvasószínházi előadás lesz Marosán Csaba színművész tolmácsolásában, aki irodalmi eszközökkel hozza közel Kriza életét és munkásságát. Szabó Előd székegykeresztúri lelkész előadásában a Vadrózsák gyűjtemény üzenetét vizsgálja, és azt, mit tanulhatunk belőle ma.

A tudományos programban dr. Szakál Anna a Kriza által szervezett gyűjtőhálózatot és a korabeli erdélyi

lyi folklórkutatás hátterét mutatja be; Olosz Katalin a Kriza-hagyaték sorsáról és eddig kevésbé ismert történeteiről beszél; Rácz Norbert Zsolt Kriza teológusi munkásságát helyezi megvilágításba; dr. Molnár Lehel az 1868. évi unitárius emléksinat és a közösségi identitás összefüggéseit vizsgálja; dr. Kelemen László pedig Kriza hatását elemzi a mai hagyományörzésre és a népi kultúra megőrzésére.

A két esemény célja, hogy a történeti emlékezés mellett élő kapcsolatot teremtsen Kriza János öröksége és a mai közösségek között, annak érdekében, hogy a 19. századi püspök és néprajzi gyűjtő munkássága ne csak a múlt része legyen, hanem a jelen és a jövő számára is inspirációt jelentsen.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Magó Katalin egy évszázad emlékeit őrizgeti a meleget árasztó lélekszobájában. Fontos történések időpontját, régi arcok jó vagy rossz üzenetét képes pontosan feleleveníteni a 101. életévében járó magyarórdi kicsi asszony, de ha arra kéri, hogy mutassa meg, hol voltak a földek, amelyeken egy életen át dolgozott, azt is hibátlanul megteszi.

– Isten éltesse – mondja a betérőnek, aztán, ha ez az elvárás, minden kérdésre válaszol, időnként pedig mesélni kezd. Olyankor megáll körülötte az idő.

– 1924. december 10-én születtem itt, Ózdon. Édesanyám két gyermeket hozott a világra, engem és a fiútestvéremet. A szüleink földműveléssel foglalkoztak. Nagyon jó emberek voltak, minket is mindig a jóra tanítottak. Elég jó gyermekkorom volt, de aztán jöttek a háborús évek. Úgy féltünk akkor... Amikor az oroszok bejöttek a faluba, bementek a házakba, megfogták, megcsúfolták az asszonyokat. Három napig, amíg az idegenek jöttek-mentek, be voltam bújva a szomszédleányokkal a csűrben a búzakévébe. Egészen a kakasülőig ért a búza, nem látszódtunk ki. A jó Isten megőrzött, nem lett bajunk. Édesapámat is megőrizte az Úr, amikor harcolt az első világháborúban. Bele voltak térdig fagyva a vízbe a katonák, olyan hideg volt, de apám egy barátjával megmene-

kült. A második világháború után nagy szegénység volt nálunk a faluban, mert az emberek csak keveset tudtak a búzából kicsépelni, a többi mind megették az egerek. Én akkoriban már férjhez voltam menve, és anyósom testvéréjének sok búzájuk volt, nagygazdák voltak. Ők segítettek minket meg más falubelieket is. A későbbi években aztán mi is vittünk nekik gabonát köszönetképpen.

– Mikor alapított Kati néni családot? – kérdeztem.

– 1947-ben, 23 évesen. Akkor már jó ideje dolgoztam a földeken. Tizenöt-tizenhat évesen kezdtem ezt a munkát, hogy segítsek a szüleimnek. A férjem falubeli volt. Szépen élünk, csak ő szívbeteg volt, így korán eltávozott, 1974-ben. A házasságunkból két leánygyermek született, Erzsébet és Piroska. Amikor özvegy lettem, már mindketten felnőttek voltak, és jöttek segíteni a mezei munkában. Amíg a kollektív tartott, ott dolgoztunk, kapáltunk, de nagyon kevés gabonát kaptunk, ezért Ludasról hoztunk haza barna kenyeret. Mivel volt törökbúzánk, sokszor puliszkát főztünk ebédre, vacsorára, és megéltünk valahogy. 1989 után visszakaptuk a földjeinket, így már a sajátunkon dolgozhattunk.

– A későbbiekben bérbe lettek adva a földek, az utóbbi időben pedig újra visszakérültek a családba, a vejem dolgozza meg őket

– kapcsolódott be a beszélgetésbe Fodor Erzsébet, Kati néni Küküllődombón élő nagybibik lánya, aki húgával, Farkas Piroskával felváltva tölt el egy-egy hetet az ózdi szülői házban, hogy édesanyjának gondját viselhesse. Erzsébet segített az unokákat, dédunokákat is „feltérképezni”. Neki is két lánya született, és a nagybibiknek két fia van, egy 31 és egy 27 éves, a kisebbiknek nincs gyermeke. Kati nénit a kisebbik lánya szintén két leányunokával ajándékozta meg, dédunoka erről a részről nincs.

A továbbiakban Kati néni elújságolta, hogy nemrég a kisebbik lánya telefonján meghallgatott egy istentiszteletet az interneten.

– Ami a napi tennivalókat illeti, most már csak hallgatózom itt a széken, a konyha elejében. A kezimmel még dolgoznék, de nem tudok járni. Két-három éve nagy beteg lettem, azóta van ez az állapot – tette hozzá, majd újra a lánya vette át a szót:

– Régebben édesanyám géppel is varrt, és kötött is, nem ült egy percre sem nyugton.

– Kereszt szemmel varrtam terítőket, hímeztem – szólalt meg újra Kati néni, majd élete legszebb időszakát elevenítette fel.

– Leánykoromban és azután is, hogy férjhez mentem, téli időszakban jártunk a fonóba. Mindig „fogadtunk” egy házat, ahova tízen,

tizenketten elmentünk. Minden este jöttek a fiúk, akikkel a leányok aztán szórakoztak, énekeltek, vicceltek. Még a hatvanéves asszonyok is eljöttek ezekre az együttlétekre. A leánykoromnak ez az időszaka volt a legszebb része az életemnek. Akkoriban sok leány lakott a faluban a szülőházamhoz közel. Nyáron jártunk a mezőre dolgozni, de esténként mindig összegyűltünk egy eresz alatt az utcában, és szórakoztunk, még táncoltunk is.

Amikor Magyarórdon megalakult a szenvedélybetegek szabadulását segítő központ, Kati néni táplálékkal segítette az intézmény falai között zajló munkát.

– Gyakran vágtam disznót, és olyankor mindig juttattam oda is a húsból. Sokfelőlről jöttek támogatni a misszió munkáját, és volt, hogy öt-hat embert is elhívtam magamhoz, és vendégül láttam. Még a tavaly télen is nálam ebédelt egy gálfalvi lelkész, aki aztán később is felkeresett, és elmondta, hogy a csirkepaprikásom íze még mindig a szájában van, soha el nem felejt. Egy másik pap két-három hónapig lakott nálam, ő is úgy szerette itt. Egy kertészkedéssel foglalkozó házaspárt is elszállásoltam egy időre. A szomszédoknak, ha szükségük volt valamire a kertből, adtam szívesen. Úgy voltunk itt mindig a környékbeliekkel, mint egy családban.

Beszélgetésünk végén az is kiderült, hogy a magyarórdi születésű költő, Horváth István Kati néninek unokatestvére volt.

– Nem volt rossz ember. Amíg itt volt, mindig tanult, és mindig magyarázott az embereknek – idézte fel az idős asszony rokona egyik jellegzetes megnyilvánulását, majd egy másik régi arc körvonalait rajzolta meg a szavaival.

– Élt itt egy báró, a nevére már nem emlékszem. Édesapám nyírta, és gyermekkoromban, amikor ment hozzá, sokszor engem is magával vitt. Ez a báró nem volt a legjobb ember, mert amikor egyszer egy idős asszony bement a kertjébe almát lopni, megfogta, és azt mondta neki, hogy ha még egyszer rajtakapja, lelövi. Vadászni is járt a báró, és édesapám is sokszor vele tartott, miután jó barátok lettek. Amikor építették a szüleim a házunkat, a báró odaadta nekik a szekerét, azzal hordták a téglát. Nagy szőlőse volt, ősszel sokan mentünk oda a faluból szüretelni. Énekeltek olyankor az emberek jó kedvükben, a báró ugyanis vederszámba adta a bort a munkásainak. Az egyházat is ellátta finom itallal ünnep idején.

Lassan elfogy az emlékfolyam, de Kati néni biztat, hogy ha még arra járok, térjek be hozzá. Nagybibik lánya a kapuig kísér, aztán siet is vissza édesanyjához, aki tovább üldögél a konyhában, és – saját szavaival élve – „hallgatózik”. Évek, évtizedek mesélnek neki simogatón.

Mi az egészséges élet titka?

Három szakértő, három válasz

Mi kell az egészséghez? Jó étel? Rendszeres mozgás? Lelki béke? Vagy talán mindez együtt? Három szakértőt kérdeztem meg: egy dietetikust, egy személyi edzőt és egy lelkeszt. Bár különböző nézőpontból közelítettek a kérdéshez, a válaszaik meglepően összecsengenek: az egészség nem egyetlen tényezőn múlik – test, lélek és szellem együtt kell, hogy egyensúlyban legyen.

Sófalvi Szidónia

Színes tányér, színes élet – a dietetikus válasza

Lukácsi Izolda marosvásárhelyi dietetikus és táplálkozási tanácsadó szerint az egészséges életmód alapja a testi és lelki jóllétet egyaránt támogató étrend. Ez azonban nem egy konkrét diéta követését jelenti, hanem sokkal inkább egy egyéni, rugalmas szemléletmód kialakítását.

„Az egészséges étkezés lényege nem egyetlen irányzat követése, hanem a saját testünk megismerése” – fogalmazott. Szerinte az étrendünk akkor fenntartható, ha színes, változatos, és természetes alapanyagokra épül: sok zöldség, gyümölcs, teljes értékű gabona, megfelelő mennyiségű fehérje és kevés feldolgozott élelmiszer.

A dietetikus nem zárja ki a divatdiétákat sem, mint például a ketogén étrendet vagy az időszakos böjtöt – ezek egyes esetekben működhetnek –, de hangsúlyozza: „amitől valaki jobban érzi magát, az másnak akár árthat is”. A test egyéni jelzéseinek megértése sokkal fontosabb, mint bármilyen általános séma követése.

Sok fogyni vágyó ott hibázik, hogy mások étrendjét próbálja lemásolni, túlzottan korlátozva magát, vagy rendszertelenül eszik. Ez pedig hosszú távon nemcsak testi, de lelki szinten is károkat okozhat – falási rohamokat, hormonális egyensúlyvesztést vagy akár kimerültséget.

A 80/20 szabály jó irányelv lehet

„Az egészséges táplálkozásnak nem a szigorúságról, hanem az egyensúlyról kell szólnia” – hangsúlyozza. A 80/20 szabály jó irányelv lehet: ha az esetek többségében egészségesen étkezünk, belefér néha egy kis „bűnözés” is. A szélőséges tiltások helyett az egyen-

súlyra és a tudatosságra kell törekedni.

A testképzavarról is szót ejtett, különösen a fiatalok körében. „Sokan olyan emberekkel hasonlítják össze magukat, akik teljesen más háttérrel és genetikával rendelkeznek” – mondta. Az éhezés nemcsak a hangulatra van rossz hatással, hanem a hormonrendszert is könnyen kibillentheti az egyensúlyból.

A zöldségek a legfontosabbak

A mindennapi táplálkozásban szerinte nem az információhiány, hanem épp az információtömeg: mindenki gyors megoldásokat keres, miközben a valódi változás lassú, fokozatos és figyelmet igényel. „A tested értékes és megérdemli a törődést, nem pedig a büntetést” – mondta.

A legnagyobb kihívás ma szerinte nem az információhiány, hanem épp az információtömeg: mindenki gyors megoldásokat keres, miközben a valódi változás lassú, fokozatos és figyelmet igényel. „A tested értékes és megérdemli a törődést, nem pedig a büntetést” – mondta.

Erő a mindennapokhoz – a személyi edző tanácsai

Nemes Levente-Norbert, marosvásárhelyi személyi edző és tornatanár szerint az egészséges élet elengedhetetlen része a rendszeres testmozgás, amely nemcsak fizikai, hanem mentálisan is feltölt.

„A sport segít kikapcsolni, fejleszt az önképünket és az akaratunkat, amik miatt sportolás során erősebbek leszünk mind fizikailag, mind lelkileg.” – mondta. Sokan ott-hon próbálkoznak mozgással, amit ő alapvetően támogat, hiszen így is lehet komoly eredményeket elérni: jobb közérzet, nagyobb erőnlét, hajlékonyság. Ezek mind olyan előnyök, amelyek a hétköznapiakban is hasznosak.

Ugyanakkor azoknak, akik látványosabb változást szeretnének (például testkompozíció-változást, izmosodást), az edzőterem nyújtotta lehetőségeket ajánlja, mert ott biztosított a progresszív terhelés – amit otthon nehezebb elérni.

Az edzés önbizalmat ad

A szegényérzet sokaknál akadály lehet, amikor edzőterembe mennének. „Sokan úgy érzik, hogy meg kell felelniük egyfajta elvárásnak, pedig aki belép egy edzőterembe, az jó úton halad saját célja elérésében” – mondta. Az edzés önbizalmat, önértékelést ad, és nemcsak a testet formálja, hanem a hozzáállást is.

A személyi edző külön hangsú-

lyozta: fokozatosan kell visszatérni a mozgáshoz, különösen azoknak, akik hosszabb ideje nem sportoltak. „Kezdetben érdemes egyszerű, könnyen kivitelezhető gyakorlatokat választani és csak lassan emelni a terhelést, különben gyorsan jön az izomláz.”

Arra is felhívta a figyelmet, hogy bizonyos testalkati jellemzők – például vállszélesség, csípőbősség vagy végtaghossz – genetikailag adottak, és ezeket nem lehet „átalakítani”. Ugyanakkor az izomtömeg, testzsírarány és testkompozíció olyan tényezők, amelyek alakíthatók és fejleszthetők.

A mozgás mellett fontosnak tartja a pihenést, az alvás minőségét, a hidratálást és a megfelelő táplálkozást is, hiszen ezek mind hatással vannak a regenerációra és az eredményekre.

A belső béke keresése – a lelkesz gondolatai

Veress László marosszentkirályi református lelkész szerint az egészség akkor teljes, ha test, lélek és szellem harmóniában működik. „A szellemi egészség nem azonos a lelki egészséggel” – mondja. Hiába ép valaki értelmileg, ha a lelke sérült.

Sokan ma csak a testükkel törődnek, miközben a lelküket elhanyagolják, a szellemüket pedig „szeméttel tömik”. Szerinte az emberi létezés mélyebb, mint a külsőségek. A valódi gyógyulás nem csak fizikai, hanem lelki és spirituális szinten is történik. „Csak akkor lehetünk igazán egészségesek, ha kapcsolatban vagyunk a Teremtőnkkel.”

A félelem, a múlt sérelmei, az el-

engedés hiánya gyakori belső terhek, amelyek – szerinte – nemcsak a lelket, de a testet is megbetegíthetik. „Aki folyton a múltba néz, úgy jár, mint Lót felesége, sóbálynnyá válnak” – idézi a bibliai példát.

Kikapcsolódás hiánya

A lelki egyensúly szerinte nem passzivitás, hanem folyamatos mozgás – mint a biciklizés. „Ha megállunk, felborulunk.” A mai ember sokszor még kikapcsolni sem tud, mert rögtön „bekapcsol” valami mást. Úgy véli, a valódi lelki egyensúly kulcsa az elcsendesedés, az ima és az istenkapcsolat. „Több elcsendesedés kellene – kapcsolat Azzal, aki úgy teremtette a világot, hogy abban rend és harmónia van.”

A hit – akár vallásos formában, akár belső meggyőződésésként gyógyító erejű lehet, hiszen reményt, tartást és belső biztonságot ad. „A hívó ember számára ez az erő Istenből fakad, aki gondviselő szeretetével a legnehezebb helyzetekben is jelen van” – fogalmazott a lelkész.

Ha valaki elveszíti az élet értelmét, az súlyos krízishelyzet – mondja a lelkész. Ilyenkor a környezeti felelőssége is nagy: figyeljünk a kimondott vagy épp kimondatlan segélykiáltásokra. Sokszor csak akkor vesszük észre a bajt, amikor már késő. Fontos, hogy aki válságba kerül, merjen segítséget kérni, de jól gondolja meg, kihez fordul.

Ép lélek

Egy idős ismerőse gondolatait idézi: „Testemet naponta edzem, tornáztatok, sétálgatok, szerényen étkezem. Lelkemet naponként táplálom az élet kenyerével és az élet vízével, hogy éljek. Szellememet és szürkeállományomat is naponként ápolom, azaz továbbra is dolgozom, naponta olvasok néhány órát, és írok is néhány órát.” A lelkész szerint ez a szemlélet a valódi belső egészség képe: amikor a külső romlik, de a belső megmarad épnek.

Végül azoknak, akik belső békére vágnak, a lelkész három egyszerű szót üzent: higgyenek, reméljenek, szeressenek. „Higgyenek abban, hogy szerető értelem irányítja az életet. Remélgék, hogy minden jóra fordul. És szeressenek – mert csak annyi marad utánunk, amennyi szeretet volt bennünk.”

Ahol a szépség kézzel készül

Kézműves ékszerek és friss virágok találkozása

„Imádtam a gyöngyöket, textúrákat, és mindig úgy éreztem, hogy az ujjaimban van valami teremőerő” – meséli Koncz Renáta, huszonéves fiatal alkotó, aki számára az ékszerkészítés hobbiként indult, de ma már a frissen megnyílt RenArt Flowers virágüzlet a munkahelye és egyben az alkotás tere.

Sófalvi Szidónia

Texturák és agyagok

Renáta gyerekkora óta vonzódik a különféle anyagokhoz és formákhoz, számára az alkotás belső készlet.

„Kezdetben menekülést adott a hétköznapiakból, egy biztonságos teret, ahol csak én és az anyag vagyunk” – meséli. Az alkotás mára azonban inkább kapcsolódást jelent számára: önmagához és azokhoz, akik viselik az általa készített darabokat. „Minden egyes ékszer egy kicsit én vagyok” – teszi hozzá.

A kézzel készített termékek szerinte különleges energiát hordoznak: „A kézzel készült tárgyokban lélek van.” Mindent autodidakta

módon tanult meg, hibákkal, de még több kitartással.

A mulandóság és az örökkévalóság határa

Renáta szerint a virágkötészet és az ékszerkészítés különleges módon kapcsolódik: „Egy virág csak pár napig él, egy ékszer viszont akár generációkon át is fennmaradhat.” A közös bennük az, hogy mindkettő érzelmeket fejez ki – szavak nélkül.

A virágbolt megnyitása régóta dédelgetett álma volt. „Nem akartam tovább mások álmain dolgozni. Egy idő után éreztem, hogy tágitani szeretném az alkotói teret.” Bár félt a váltástól, az alkotás iránti vágy erősebb volt. „A bolt lehetőséget ad arra, hogy kapcsolódjak az emberekhez, az ünnepekhez – és önmagamhoz is.”

Önkifejezés, szolgálat vagy meditáció?

„Mindhárom” – válaszolta Renáta. Számára leginkább szolgálat, de nem önfeláldozás, sokkal inkább szeretetteljes adás. „Egy-egy csokorral kísérhetek valakit boldogságban, gyászban, szerelemben – ez számomra megtiszteltetés.”

A virágkötészet és az ékszerkészítés során nemcsak a világhoz, hanem önmagához is közelebb került. „Rájöttem, hogy kitartó vagyok. Hogy képes vagyok a káoszról rendet teremteni. És hogy az alkotás nem önzés – hanem ajándék.” Hozzáteszi: érzékeny személyiség, de amit korábban gyengeségnek hitt, ma már erőnek látja – mert ez segíti a kapcsolódást másokhoz, akár szavak nélkül is.

Mitől más, mint a többi?

„Mert ott van benne a RenArt-szív” – fogalmaz egyszerűen. A személyesség, az egyediség és a természetközelség ötvözete jellemzi

Fotók: Sófalvi Szidónia

munkáit. „Ahogyan két kézzel készített fülbevaló sem lesz soha teljesen egyforma, úgy nincs két egyforma csokor sem.”

Ügyelnek arra, hogy a vásárlók vágyai is tükröződjenek a végeredményben, és nagy hangsúlyt fektetnek a közösségépítésre is. „Van egy törzsvásárlói programunk is, amelyről a boltban lehet részletesebben tájékozódni.”

Természet az alapja

Legfőbb inspirációja a természet, de a valódi történeteket az emberek

adják. „Nélkülük nem lenne mit mesélni a virágokkal.”

A következő öt évben egy olyan műhelyben látja magát, ahol virág, ékszer és élmény találkozik – akár workshopok formájában. „A célom, hogy közösséget építsünk az alkotás köré.”

Ha egyszer mégsem lennének virágok vagy gyöngyök? Renáta akkor sem hagyná abba az önkifejezést: „Az éneklés lenne a formám – mert a lényeg nem az anyag, hanem a kifejezés vágya. És az mindig utat talál.”

Hét marosvásárhelyi a válogatottban

Bálint Zsombor

Egyhetes összetartásra hívta össze Kacsó Endre szövetségi kapitány a te-remlabdarúgó válogatott tagjait. Az edzőtábort a szövetség központjában, a Bukarest melletti Mogoșoaián rendezik, ahol a Magyarország elleni szeptemberi Eb-pótselejtezőre készülnek.

Kacsó Endre 14 játékosnak küldött meghívót, ezek közül heten, azaz a keret fele a marosvásárhelyi VSK tagjai. Ketten, Vlăduț Dudău és Sergiu Gavrilă a bajnoki szünetben érkeztek Székelyudvarhelyről, Roberto Voin kapus, Bogdan Covaci, Iszlai Richárd

és Mihnea Toader már stabil kerettagok, míg Patrick Chertes most először kapott behívót a fiatalítás jegyében.

A behívott további teremlabdarúgók: a Galacra visszatért Petrișor Toniță kapus, Mánya Szabolcs és Kanyó Szilárd Sepsiszentgyörgyről, Darius Nastai, Andrei Crăciun, Robert Crișan Galacról és Miklós Tamás Székelyudvarhelyről. Van néhány hiányzó is azok közül, akik rendes körülmények közül ott lesznek a keretben. Galacról Daniel Araujo, aki még nem érkezett vissza az országba, a Székelyudvarhelyről Nyíregyházára igazolt Hadnagy István, aki – tekintve, hogy nem FIFA-időszak – klubcsapatával

készül, valamint a sérült és egyelőre klub nélküli Bálint Andor (ex-Székelyudvarhely).

A Magyarország elleni Eb-pótselejtezőket szeptember 18-án a debreceni Főnix Arénában és 24-én a craiovai sportcsarnokban játsszák. A győztes részt vehet a jövő évi Eb-n, amelyet Lettországban, Litvániában, valamint Szlovéniában rendeznek.

Románia teremlabdarúgó válogatottja eddig négy Európa-bajnoki döntő tornán vett részt, 2007-ben (Portugália), 2012-ben (Horvátország), 2014-ben (Belgium) és 2018-ban (Szlovénia). 2012-ben és 2014-ben a negyeddöntőig jutott.

Miért nincs gólvonal-technológia, ha ennyi a fantomgól?

Egyetlen fordulóban két fantomgól is esett a labdarúgó szuperligában. Ha vasárnap este a Nagyszebeni Hermannstadt craiovai kapura lőtt labdájának hiányzott a játékvezetők szerint néhány milliméter ahhoz, hogy teljes terjedelmével átjusson a gólvonalon, hétfőn az FC Argeș rúgott fantomgólt Botoșani-ban. A meccs 32. percében, 1-0-s hazai vezetésnél Tudose küldte kapura egy szöglet után, Anesztisz pedig a hálóba tartó labdát a levegőben kiütötte – vagy a vonal mögül, vagy a vonal elől. Ezt még nehezebb megmondani, mint a craiovai esetben, hisz ott a labda a földön volt, és a vonalhoz viszonyítva jól látható helyen, ezúttal azonban semmilyen vonatkoztatási alap nem állt a rendelkezésre. Mindkét esetben csakis a gólvonal-technológia adhatott volna pontos választ arra, hogy gól volt-e vagy sem, ennek hiányában azonban csak a játékvezetők

megérzésére támaszkodhatunk, akik egyszer sem adtak gólt (és mindkét-szer a hazai csapat javára döntöttek).

Ilyen körülmények között feltevődik a kérdés, hogy amennyiben a technológia létezik, és a legerősebb bajnokságokban, illetve a nagy világtornákon alkalmazzák is, miért nem vezették be a szuperligába? A válasz egyszerű és nagyon prózai: olyan sokba kerül, hogy csakis a leggazdagabb bajnokságok engedhetik meg maguknak. A rendszer felszerelése stadiononként 260 ezer dollár, működtetése minden meccsen 4 ezer dollár, ezt a legtöbb klub pedig nem engedi meg magának.

Továbbá, ha Nagyszeben gólja valóban számítót volna (egyenlést hozott volna a hosszabbítás perceiben), Pitești találata aligha, hisz Botoșani eléggé egyértelműen nyert 3-1-re, olyan egyértelműen, hogy Bogdan Andone vezetőedző azt mondta a meccs

után, hogy legszívesebben 7-8 játékost cserélt volna a szünetben.

A szuperliga 5. fordulójának záró mérkőzése (nem számítva az FK Csíkszereda–Kolozsvári CFR elhalasztott találkozót) az Oțelul és a Rapid között 1-1-es döntetlenre zárult, ami azt jelenti, hogy a négy forduló után vezető Rapid átengedte az első helyet Craiovanak a tabellán. *(bálint)*

Eredményjelző

Labdarúgó szuperliga, 5. forduló:
Metaloglobus–Bukaresti Dinamo 0-1, Aradi UTA–Konstancai Farul 2-1, Kolozsvári U–Petrolul Ploiești 1-1. CSU Craiova–Nagyszebeni Hermannstadt 1-0, FCSB–Unirea Slobozia 0-1. FC Botoșani–FC Argeș Pitești 3-1, Galaci Oțelul–Bukaresti Rapid 1-1. FK Csíkszereda–Kolozsvári CFR október 16-án.

rültjeink is vannak... Arra kérem a szurkolókat, hogy legyenek egy kis türelemmel, mert egy erős csapatot nem lehet néhány hét alatt felépíteni. Mindannyian tisztában vagyunk a közönség és a vezetőség elvárásaival, de ugyanazon kemény munka, fegyelem és komolyság vonalán kell maradnunk. Meggyőződésem, hogy az eredmények nem fognak sokáig váratni magukra” – mondta Ovidiu Burcă.

A Sepsi OSK a következő mérkőzést hétfőn 17 órától játssza a Sepsi Duna Arénában a Vajdahunyadi Corvinul ellen. *(bálint)*

Türelmet kér Ovidiu Burcă

Nem kezdte a legjobban a labdarúgó 2. liga idényét a Sepsi OSK, amely két döntetlent ért el az első két fordulóban. Tekintve, hogy mindkét meccs idegenben volt, az eredmények talán nem éppen katasztrofálisak, a gond azonban a játék minőségével volt, különösen a Metalul Buzău otthonában.

Ovidiu Burcă vezetőedző viszont türelmet kér a szurkolóktól. Ne feledjük, hogy azon kívül, hogy idegen környezetben volt az első két meccs, mindkét helyszínen közelítette a 40

Celsius fokot a hőmérséklet, a második meccsen pedig a műfüves pályával sokkal nehezebben barátkoztak meg a játékosok, miközben az ellenfél minden hazai meccsét ezen játssza.

„Nehéz kezdet, mint ahogy számítottam is rá. Nem könnyű egy teljesen új csapatot felépíteni” – mondta Ovidiu Burcă a Covasna45.ro-nak. „Ráadásul sok játékos távozott a tavalyi keretből, és egy teljesen új játékmoddelt próbálunk kialakítani. És ha azt is figyelembe vesszük, hogy fontos sé-

Könyörtelen „zöld vírusok”, kiszolgáltatott házigazdák...

Szabó Antal-Loránd

Csupán három héttel ezelőtt a szászrégeni Avântul léte még igencsak kérdéses volt, mivel a klubot a felgyülemlett hatalmas adóságok miatt a pénzügyi csőd fenyegette, s ezzel együtt gyakorlatilag a megszűnés! Az alakulatot a polgármesteri hivatalnak köszönhetően sikerült megmenteni és újjászervezni, úgynevezett egészséges alapokra helyezve... A fehér-kékek újdonsült elnöke Budai Barna-Loránd, közismert szászrégeni ifjúsági edző, a Román Labdarúgó Szövetség régiós referense. A kispadon is változás történt, ugyanis Stoica Vili helyét Ovidiu Mărginean vette át, valamint az új stábban Gábor Tibor egykori elismert ASA-labdarúgó is szerepet kapott. A régeni gárda a Románia-kupa első fordulójában játék nélkül jutott tovább a nyár elején feloszlott marosvásárhelyi ACS ellenében. Az elmúlt hét közepén, a kupa második körében a harmadosztálytól május végén elbúcsúzó Avântul a kolozsvári Sănătateat fogadta, ezúttal a Metalul stadion műgyepes pályáján. Meglepő módon a találkozó huszonkét perces késéssel rajtolt, mivel a házigazdák játékosigazolványán rendellenességek merültek fel az orvosi pecséttal kapcsolatban. A kezdőrúgást Alexandru Sârbu, a 60-as évek egykori elismert szászrégeni labdarúgója végezte el. A vendégek már az első percekben nyomatékosan jelezték, hogy a mérkőzés, valamint a továbbjutás sorsát minél előbb el szeretnék dönteni. Mindjárt az 5. percben hatalmas kettős kolozsvári gólhelyzetnek lehettünk szemtanúi: Sárosi 10 méterről leadott lövését Vlása hatalmas bravúrral hárította, majd a játékszer Alex Pophoz került, akinek a lövésénél a hazaiak hálóőre ismételten rendkívüli érzékkel lépett közbe. A 14. percben leigvezhettük a régeniek egvetlen

kaput eltaláló lövését, ám M. Pop kísérlete erőtlenre sikeredt. Ezt követően a játékot könnyedén irányító vendégek elkezdték a gólgyártást. A 15. percben a remek formában játszó Sárosi néhány méterről higgadtan talált Vlása kapujába, 0–1. A 16. percben ismételten Alex Pop került hatalmas ziccerbe, ám a házigazdák kitűnő hálóőre verhetetlennek bizonyult. Az Avântul pár perc erejéig tetszetősen adogat, majd a 21. percben Z. Crișan lövéssel próbálkozik, ám ígéretes pozícióból pontatlanul lő Uțiu kapujára. Egy perccel később azonban újabb vendéggól született: ekkor Alex Pop mintegy 13 méterről, egy jól eltalált lövéssel kilőtte a hosszú sarkot. A 29. percben immár háromgólosra nőtt a „zöld vírusok” előnye: ekkor Rusu kitűnő szögből a kapufát vette célba, majd a kipattanó labdát a szemfüles Alex Pop közlről az üres kapuba bombázta. Az első játékrész eredményét a 43. percben Sárosi állította be, miután egy látványos ollózást követően duplázott: 0–4. A játék állása szerint csupán az volt a kérdés, hogy a második félidőben hányszor zörren még a kiszolgáltatott helyzetben lévő házigazdák hálója. Az első felvonáshoz hasonlóan a lazán, különösebb erőfeszítés nélkül futballozó, megállíthatatlan kolozsvári gárda szintén négy alkalommal volt eredményes. Az 56. percben A. Pop mesterhármast szerzett, miután a kapuból az üres hálóba továbbított. 0–5. Gyakorlatilag a gólok tovább potyogtak Vlása, majd Menyhárt kapujába, hiszen csupán egyetlen csapat volt a pályán... A 71. percben egy jobb oldali szögletet követően Fărcășan egy védhetetlen, 6 méterről leadott fejesel bevette az immár sajnálatra méltó régeniek kapuját. A hetedik kolozsvári gól a 83. perc eseménye, amikor az egykori 1. ligás temesvári kiválóság, az immár 41 esztendős Dorin Goga egy látványos ejtett lövéssel bevette Menyhárt kapuját.

Európai Szuperkupa

A Tottenham és a PSG is először nyerhet

A Bajnokok Ligája-győztes Paris Saint-Germain és az Európa-liga-győztes Tottenham Hotspur is először nyerheti meg a szerdán Udinében rendezendő labdarúgó Európai Szuperkupát.

A tizenháromszoros francia bajnokcsapat 1996-ban Kupa győztesek Európa Kupája-győztesként (KEK) már játszott a tróféáért, de az akkor még oda-visszavágós rendszerben kétsze is kikapott (1-6, 1-3) az olasz Juventustól. Most a májusi, törénete első BL-sikerének köszönhetően lesz érdekelt Luis Enrique vezetőedző együttese, aki hétfőn kitette a keretből Gianluigi Donnarummát. Bár a hetvennégyszeres olasz válogatott kapus szerződése jövő nyárig érvényes, a spanyol szakember döntése jelzésértékű, hogy nem számít a 26 esztendő légiósra, s a nyáron 55 millió euróért vásárolt francia Luca Chevalier lehet a PSG első számú kapusa.

A francia bajnokság csak a hétvégén kezdődik, de a cím védő a nyáron nemcsak tesztmérkőzésekkel készült a 2025/26 os idényre, hanem részt vett az Egyesült Államokban rendezet klubvilágbajnokságon. Csoportjából az első helyen került a kieséses szakaszba, amelyben imponáló játékkal jutott a döntőig, mivel az Inter Miami (4-0), a Bayern München (2-0) és a Real Madrid (4-0) ellen sem kapott gólt. A fináléban aztán 3-0-s vereséget szenvedett a Chelsea-től.

A szerda esti mérkőzés másik résztvevője, a Tottenham Hotspur még sosem játszott Európai Szuperkupát. A kétszere angol bajnok májusban a Manchester United ellen nyerte meg az Európa-ligát, amelyet elődjével, az UEFA-kupa kétszer megnyerésével (1972, 1984) összességében harmadszor hódította el. A Premier League-idény szintén a hétvégén kezdődik, amely előtt Thomas Frank vezetőedző számára a rengeteg sérült pótlása jelenthet nehézséget. Az előzetes hírek szerint ugyanis a Paris Saint-Germain ellen a skót Matthew Craig, a román Radu Drăgușin, a spanyol Bryan Gil, a svéd Dejan Kulusevski, az angol James Maddison, az izraeli Manor Solomon és a japán Takai Kota sem léphet pályára.

Francia-angol párharcot még egyszer sem rendeztek az Európai Szuperkupában, amelyet angol csapat legutóbb két évvel korábban nyert meg a Manchester City révén, francia együttes azonban még sosem.

A szerdán 22 órakor az udinei Stadio Friuliban rendezendő összecsapást a portugál Joao Pinheiro vezeti. *(MTT)*

A mérkőzés megtekinthető a Digi Sport 1 közvetítésében.

Luis Enrique

Közvetlen demokrácia – svájci politika

Modell minden ország számára ?

„29 évesen, 1999-ben hagytam el Romániát, Erdélyt, és több mint 25 éve Svájcban élek. Első kézből tapasztalhattam meg a közvetlen demokrácia előnyeit új hazámban. Szeretném felhívni a figyelmüket erre a fajta politikára ezen a dokumentumon keresztül, és esetleg meggyőzni Önöket arról, hogy változtassanak a jelenlegi politikai szerveződési formán az országukban” – olvasható *Daniela Bovel* levelében, amelyet a minap küldött szerkesztőségünkbe. A Népújság hagyományosan nyitott minden olyan gondolatra, amely közösségünk szellemi fejlődését szolgálja. Akár az ellentétes vélemények ütköztetését is, ezért vitaindítóként is tekinthetünk az alábbi írásra.

A) A Svájci Alkotmány a következő kijelentéssel kezdődik: „A Mindenható Isten nevében!”.

Ez a megfogalmazás rávilágít arra, hogy Svájc szigorú értelemben nem világi állam, mivel alapvető törvénye közvetlenül hivatkozik Istenre (Jehovára – minden istenek Királyára).

Ugyanakkor a vallásszabadság elve garantált, lehetővé téve a különböző felekezetek és hitek harmonikus együttélését.

A történelem során a keresztény hit döntő befolyást gyakorolt Svájc politikai, társadalmi és kulturális fejlődésére. Azok az értékek, amelyek a svájci társadalom alapját képezik – a törvény tisztelete, a polgári felelősség, a szolidaritás és az emberi méltóság –, a keresztény ethoszból erednek. Az ország jelenlegi jóléte és stabilitása legalább részben annak a hívő emberek által végzett munkának és odaadásnak köszönhető, akik formálták a nemzeti intézményeket.

Annak ellenére, hogy a szekularizáció folyamata jelenleg fokozódik, a kereszténység továbbra is az identitás alapvető eleme.

Az ország jelenlegi jóléte és stabilitása legalább részben a nemzeti intézményeket formáló vallásos emberek munkájának és elkötelezettségének köszönhető.

Számomra a keresztény vezetők jelenléte egy állam élén alapvető tényező a jóléte szempontjából.

A kommunista és ateista korszak történelmi tapasztalata jól mutatja, mi történhet, ha a vezetés hitetlen emberek kezében van: szegénység, rendszerszintű korrupció és széles körű elégedetlenség a lakosság körében.

B) Politika Svájcban

Svájc közvetlen demokrácia, ami azt jelenti, hogy az állampolgárok aktívan részt vesznek a politikai döntéshozatalban. Ez egy szövetségi állam is: 26 kantonból (magyar megfelelője: megye) áll, melyek mindegyike bizonyos fokú autonómiával rendelkezik (törvényhozás, adók, oktatás stb.).

Svájcnak három hatalmi szintje van:

- Szövetségi szint (konföderáció): az ország egészével kapcsolatos ügyekkel foglalkozik (katonaság, valuta, külpolitika stb.);
- Kantonok / megyék (regionális szint): saját kormányzattal és parlamenttel rendelkeznek.
- Községek (helyi szint): a helyi szolgáltatásokért felelnek (iskolák, utak stb.).

- A svájci parlament két kamarából áll:
 - Nemzeti Tanács (200 tag): a népet képviseli.
 - Államok Tanácsa (46 tag): a kantonokat / megyéket képviseli.

A törvényeket mindkét kamarának el kell fogadnia.

A svájci szövetségi kormányt, azaz a Szövetségi Tanácsot 7 tag alkotja, akiket a parlament választ.

Nincs egyetlen elnök, akinek felsőbb hatalma lenne: a konföderáció elnöke évente változik, és nincs több hatalma, mint a többi tagnak.

Egy svájci kanton kormányát, az úgynevezett Állami Tanácsot 5–7 tag alkotja, akiket a kanton lakói általában négyéves időtartamra választanak.

A döntéseket kollektíven hozzák meg, ami azt jelenti, hogy a kormány minden tagja részt vesz a döntéshozatalban. Egy elnököt választanak a kormánytagok közül, általában egyéves vagy kétéves időszakra.

Egy község (város) kormányát gyakran önkormányzatnak hívják, és ez az ügyintéző szerv, amely felelős a napi ügyek kezeléséért és az önkormányzati tanács döntéseinek végrehajtásáért.

Általában 3–9 tagból áll, akiket a község polgárai választanak, és akit egy polgármester vagy községi elnök vezet.

Az önkormányzat tagjait négy évre választják; esküt tesznek a szövetségi alkotmányra és a kanton alkotmányára a hivatalba lépés előtt.

A községi tanács az önkormányzat / város törvényhozó testülete (a parlament). 100 tanácstagból áll, akiket öt évre választanak meg a község / város választói. Ez az önkormányzat "törvényhozó" szerve, ami azt jelenti, hogy szabályokat állapít meg, de nem alkot törvényeket.

A Szövetségi Tanács több pártból áll (konzultációs rendszer), hogy biztosítsa a stabilitást.

Svájcban a politikai pártok alakítása viszonylag egyszerű és szabad, mert a törvény nem ír elő szigorú feltételeket. Egy közös eszméket és értékeket valló csoport eldöntheti, hogy pártot hoz létre a politikai élet befolyásolására.

A legfontosabb jelenlegi svájci pártok:

- Svájci Néppárt (SVP / UDC) – konzervatív, jobboldali populista – 62 hely a Nemzeti Tanácsban
- Szociáldemokrata Párt (SP / PS) – bal-közép, szociáldemokrata – 41 hely a Nemzeti Tanácsban
- FDP – Liberálisok (FDP / PLR) – jobb-közép, gazdasági liberális – 28 hely a Nemzeti Tanácsban
- Közép (Die Mitte / Le Centre) – jobb-közép, kereszténydemokrata – 29 hely a Nemzeti Tanácsban
- Zöld Párt (Les Verts) – baloldali, környezetvédő – 23 hely a Nemzeti Tanácsban

A svájci politikai színtéren néhány nagy párt dominál, amelyek a jobboldali konzervatívól a baloldali zölddekig terjedő ideológiai spektrumot fedik le. A konszenzuson alapuló többpárti rendszer lehetővé teszi a széles körű koalíciókat és az arányos képviseletet, biztosítva a szövetségi szinten a stabilitást és a politikai együttműködést.

Svájc közvetlen demokrácia, ami azt jelenti, hogy az állampolgárok jogosultak:

- népi kezdeményezést indítani az alkotmány módosításának javaslatára (100 000 aláírás szükséges);

- népszavazást kezdeményezni a parlament által elfogadott törvény megtámadására (50 000 aláírás szükséges).

Évente több népszavazás zajlik különböző témákban.

A svájci politika gyakran a pártok közötti kompromisszumkeresésre épül.

C) Az adórendszer Svájcban

Svájc egy föderális adórendszerrel rendelkezik, ami azt jelenti, hogy az adókat három szinten szedik be:

Konföderáció (szövetségi szint)

Közvetlen adók:

- Szövetségi személyi jövedelemadó
- Vállalati nyereségadó
- Közvetett adók:
 - ÁFA (általános forgalmi adó): 8,1 % (a 2024-es normál kulcs)
 - Jövedéki adók dohányra, alkoholra, benzínre stb.

Kantonok (kantoni szint)

Minden kanton maga határozza meg az adókulcsait.

Ennek következtében nagy különbségek vannak az adózásban a kantonok között.

A kantonok szedik be:

- Személyi jövedelem- és vagyoni adót
- Vállalati nyereség- és tőkekiadókat
- *Községek (városi szint)*
 - A városok is szednek jövedelem- és vagyoni adót.

Az adókulcs gyakran a kantoni kulcs egy százalékos aránya.

Svájci adózási sajátosságok

- Magas adóverseny a kantonok között (néhány kanton nagyon alacsony kulcsokat alkalmaz)

- Átlátható és stabil adórendszer

– Vonzó vállalati adózás (a kulcsok gyakran alacsonyabbak, mint más európai országokban)

D) Az állampolgárok jóléte:

„A közösség erejét a leggyengébb tagjainak jóléte méri.”

Kantonális szociális segély és beilleszkedési jövedelem

A beilleszkedési jövedelem olyan támogatás, amely a kantonban élő (svájci állampolgársággal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező) felnőtt személyek számára nyújt segítséget, akik nem rendelkeznek elegendő jövedelemmel alapvető szükségleteik fedezésére.

Ez a támogatás magában foglalja:

- minimális anyagi segítséget az élethez,
- személyre szabott szociális támogatást,
- társadalmi és szakmai beilleszkedést elősegítő intézkedéseket.

Anyagi támogatás

A lakóhely szerinti Regionális Szociális Központnál (CSR) lehet igényelni.

Tartalmaz egy összeget, amely fedezi:

- az alapvető szükségleteket és a saját lakáshoz szükséges bérleti díjat (garzonlakás vagy apartman, a maximális összeg évente felülvizsgált az ingatlanpiaci és megélhetési költségek alapján),
- különleges költségeket (főként egészségügyi kiadásokat).

Az egészségbiztosítás külön támogatással fedezett.

Szociális támogatás

– Ingyenes, a CSR vagy a Községi Egységek (UC) szociális munkásai nyújtják.

Segít azoknak, akik nehézségekkel küzdenek, például:

- költségvetés, lakhatás, család, munka, egészség, adminisztráció terén.

Célja: az önállóság visszanyerése és a szociális segélyektől való függőség elkerülése.

Társadalmi és szakmai beilleszkedés

Képzéseket, gyakornoki helyeket, ideiglenes állásokat kínál.

Célja a munkaerőpiaci és társadalmi integráció.

A támogatottakat személyi tanácsadók segítik, hogy reális szakmai tervet építsenek fel.

Elégséges szociális segély több előnnyel jár, mind az egyén, mind a társadalom számára. Íme egy összefoglaló:

- Az egyén számára:

Az alapvető szükségletek biztosítása – étel, lakhatás, ruházat, egészség, oktatás.

A stressz és szorongás csökkentése – a stabil minimális jövedelem támogatja a mentális egészséget.

A reintegráció esélyének növelése – megfelelő támogatással az egyén nyomás nélkül kereshet munkát, és fejlesztheti szakmai képességeit.

Társadalmi igazságosság – garantálja az emberi méltósághoz való alapvető jog tiszteletben tartását.

- A társadalom számára:

A szegénység és egyenlőtlenségek csökkentése – egy igazságos támogatási rendszer mérsékli a társadalmi különbségeket.

A társadalmi problémák megelőzése – például bűnözés, társadalmi kirekesztés, oktatási hiánya.

A gazdaság ösztönzése – a támogatottak helyi árukra és szolgáltatásokra költik a segélyt, ezáltal erősítve a gazdaságot.

Társadalmi kohézió – a minimális közös

támogatás csökkenti az osztályok közötti feszültségeket.

Megteremti a lehetőséget azok számára, akiknek nincs szakmai tevékenységük, hogy alkossanak és újítsanak.

Tudta, hogy Svájc híres az innovációról és az egy főre jutó szabadalmi bejelentések számáról? Svájc különösen kiemelkedik az egy főre jutó szabadalmak számában. A megfelelő szociális segély, amely lehetővé teszi, hogy az emberek szabadon, a mindennapi megélhetés gondjai nélkül alkothassanak, kétségtelenül hozzájárul ehhez a magas találmányi és technológiai fejlődési arányhoz. És ahol technológiai fejlődés van, ott jólét és gazdagság is van.

- Az állam számára:

– Hosszú távú költségsökkentés – a méltóságteljes életbe való beruházás csökkenti a későbbi egészségügyi, igazságügyi és sürgősségi kiadásokat.

Az állampolgárok bizalmának megerősítése – egy olyan állam, amely segíti az embereket szükség esetén, megerősíti legitimációját.

Az emberi méltóság Svájcban

Svájcban az emberi méltóság alapvető jog, amelyet a szövetségi alkotmány véd (7. cikk). Ez azt jelenti, hogy minden embert tisztelettel kell kezelni, megkülönböztetés, megalázás vagy megalázó bánásmód nélkül.

A bíróságok és bizottságok felügyelik ennek a jognak a betartását, és szankcionálják annak megsértését.

Az emberi méltóság a svájci értékek és jogrendszer központi eleme, biztosítva mindenki jogát a tisztelethez és védelemhez minden helyzetben.

E) Miért az egyik legjobb kormányzati forma a közvetlen demokrácia ?

1. A nép kezében van a hatalom• A polgárok nem csak politikusokat választanak.

- Közvetlenül dönthetnek a törvényekről népszavazások által.
- Ez nagyobb kontrollt és felelősséget ad a népnek.

2. Nagyobb állampolgári részvétel• Referendumok és népi kezdeményezések révén mindenki aktívan részt vehet a politikai életben.

- Így az emberek tájékozottabbak és elkötelezettebbek.

- Jobban elfogadott döntések

• Ha a nép maga szavaz meg egy törvényt, könnyebb elfogadni az eredményt, még ha nem is mindenki ért egyet.

- Ez erősíti a társadalmi kohéziót, és csökkenti a konfliktusokat.

- Az érintett képviselők jobban figyelnek

• Mivel a polgárok népszavazással visszavonhatnak egy törvényt, a politikusok kötelesek hallgatni a nép hangjár

- Ez csökkenti a hatalommal való visszaélést és az átláthatatlanságot.

5. Stablis és békés rendszer• Svájc hosszú hagyományokkal rendelkezik a békében és stabilitásban.

- A közvetlen demokrácia rendszere elősegíti a kompromisszumot a régiók, nyelvek és pártok között.

- Tiszteletben tartja a sokszínűséget

• Minden kantonnak és községnek nagy önállósága van.

- Ez lehetővé teszi a helyi sajátosságok és kisebbségek tiszteletben tartását.

Következtetés

A svájci közvetlen demokrácia hangot ad a népnek, korlátozza a visszaéléseket, erősíti a stabilitást, és támogatja a párbeszédet.

A kormányok csapatban dolgoznak, és minden a párbeszéden és a polgárok véleményének tiszteletben tartásán alapul. Néha lassú, de stabil és demokratikus.

Az emberi méltóság Svájcban alapvető jog, amelyet védenek, így minden embert tisztelettel kezelnek, megkülönböztetés, megalázás vagy lealacsonyító bánásmód nélkül.

A súlyos szegénység, amely más országokban utcán élő és elegendő jövedelemmel nem rendelkező embereket jelent, Svájcban megszűnt.

Az emberek Svájcban alkothatnak és álmodhatnak, feltalálhatnak anélkül, hogy nehéz terhet jelentene a holnapi nap gondja. És aki találmányokról beszél, az technológiai fejlődésről és gazdagságról is beszél.

Svájc szerintem olyan modell, amely sok ország számára példaként szolgálhatna.

Elon Musk szerint mindenre a Model Y a megoldás

Évek óta lehet hallani találgatásokat, pletykákat az olcsó Tesla kapcsán, sőt már arról is szóltak cikkek, hogy az amerikai villanyautó-gyártó elkészálja ezen tervét. A közelmúltban viszont lezajlott a Tesla második negyedéves pénzügyi beszámolója, ahol többek között szóba került az olcsó Tesla is.

Az elmúlt években komoly viták folytak arról, hogy egy teljesen új modell vagy egy jelenlegi átalakított, lebutított változat lesz-e az úgynevezett olcsó Tesla. Sokan reménykedtek abban, hogy érkezik egy teljesen új típus a Teslától, azonban az erre vonatkozó reményeket Elon Musk maga oszlatta szét, amikor azt mondta, hogy „ez

csak egy Model Y. Mondjuk ki végre”. Vagyis a jelenlegi legnépszerűbb Teslából készül egy olcsóbb változat, amitől azt remélik, hogy ismét a növekedés útjára fog lépni a gyártó, miután az utóbbi időszakban komoly visszaeséseket kellett elkönyveljen.

A vállalatvezető arról is beszélt a jövőbeli modell kapcsán, hogy

azért várja attól a fellendülést, mert véleménye szerint sokan szeretnék Teslát venni, viszont számos olyan ember van, akinek egyszerűen nincs annyi pénze, hogy ezt megtehesse, legalábbis a gyártó jelenlegi felhozatalát tekintve. Ezen változtatna – Musk szerint – az olcsó Tesla, amit meglátása szerint nagyon sokan megvásárolnának.

Mindez tehát azt is jelenti, hogy a Tesla háromféle változatot fog majd árulni a Model Y-ből. Jelenleg elérhető az alapkiadás, de van egy hétüléses változat is, ezek mellé ér-

kezik az olcsó verzió. Fontos azonban kiemelni, hogy egyelőre nem tisztázott mennyire áll majd szoros rokonságban az olcsó Model Y a normál kiadással, ahogy a nevében sem lehetünk egyelőre teljesen biztosak.

A vállalatvezető arról sem beszélt, hogy milyen technikai paraméterekkel fog bírni az újdonság, de gyanítható, hogy mind teljesítményben, mind hatótávban gyengébb lesz a jelenlegi legolcsóbb Model Y-nál, ez pedig teljesen érthető is, mivel az árcédulája is barátságosabb lesz. A legnagyobb gond a típus kapcsán, hogy egyelőre nem

mondtak időpontot arra vonatkozóan, hogy mikor fogják bemutatni. Ha ehhez hozzáadjuk azt is, hogy a Teslák rendszerint éveket késnek a beígért bemutatókhoz képest, akkor nagy valószínűséggel ki lehet jelteni, hogy még sokat kell várni az olcsó Model Y-ra. Bár az sem teljesen kizárt, hogy ezt a projektet valóban gyorsan akarja kivitelezni a Tesla, mivel valamivel növelniük kell az eladásait, amelyek csökkenő tendenciát mutatnak, még annak ellenére is, hogy sokan várták azt, hogy a ráncfelvarrott változatok ismét növeljék az eladásokat. Ez nem történt meg.

Ráncfelvarrott Tesla Model Y

Forrás: Wikipédia

Visszaesést könyvelt el az első félévben a Dacia

Az idei év első felében összesen 356.084 Dacia márkájú személygépkocsit értékesítettek, ami 0,7%-os visszaesést jelent a tavalyi év azonos időszakához képest. A vállalatvezetés szerint ez annak a következménye, hogy beszüntették a Duster törökországi forgalmazását. Európában viszont nem romlott a hazai márkahelyzete: továbbra is 4,5%-os piaci részesedéssel vannak jelen.

rosi terepjáróból.

Más típusok iránt viszont csökkent az érdeklődés. Például Sanderóból 151.948 darabot értékesítettek, ami 7,8%-kal kevesebb, mint 2024 első felében, miközben a Duster eladásai 4,5%-kal maradtak el a tavalyi szinttől. A Dacia márkán belül egyértelműen a legnagyobb vesztes a Jogger, esetében 16,8%-os visszaesés volt.

Frank Marotte, a Dacia márkamenedzsere úgy nyilatkozott a sajtónak, hogy az év kezdete

óta egy viharon vergődtek keresztül, de ennek ellenére Európában megtartották a piaci részesedésüket. A hazai márká a magánautósok vásárlási listáján a harmadik helyet foglalja el az európai piacon.

A Dacia idei célkitűzése 700.000 gépjármű értékesítése, ami – ha figye-

lembe vesszük az első féléves adatokat – elérhetőnek tűnik. Érdemes azt is megjegyezni, hogy a Daciák többségét Romániában szerelik össze, de szintén készülnek a Renault marokkói üzemében is, a Springet pedig kizárólag Kínában készítik.

Dacia Bigster

Forrás: Dacia

Az egyik meglepő tény, hogy 2025 első felében a legsikeresebb Dacia modell a csak elektromos változatban elérhető Spring volt, amelyből 19.452 darabot adtak el, ami 62,5%-kal több, mint egy évvel korábban. Nem a Springből adták el, értelemszerűen, a legtöbbet, de ezen modell iránt nőtt meg leginkább az érdeklődés. A fellendülésnek köze lehet ahhoz is, hogy közben megérkezett a Spring második generációja. De szintén nagy sikernek örvendett a Bigster is, amely egy új modell, és amit ezek szerint jól fogadott a piac, mivel 17.329 darabot adtak el a vá-

Dacia Spring

Forrás: Dacia

Egyre jobban beleszeret Európa a kínai autókba. Ennek pedig nem lehet örövendeni!

A Jato Dynamics piackutató cég adatai alapján idén júniusban 4,4%-kal kevesebb autót helyeztek forgalomba Európában, mint egy évvel korábban, ami számokban kifejezve azt jelenti, hogy 1,25 millióra csökkent az európai utakra került új autók száma. Mondhatnánk, hogy 4,4% nem olyan nagy visszaesés, de azt is látni kell, hogy ezen átlagon belül hatalmas eltérések vannak.

Annak ellenére, hogy összességében csökkent a kereslet, a kínai autógyártók kiváló hónapot zártak a nyár elején, ugyanis jelentősen növelték a piaci részesedésüket a versenytársaik kárára. Vagyis betörték az európai autópiacon, ide, ahol mindig az öreg kontinensen, illetve az Amerikában készült autók domináltak. Olyannyira erős ez a betörés, hogy a kínai vállalatok majdnem megduplázták a részesedésüket az európai piacon. Összesítve 5,1%-os piaci részt birtokolnak, ami azt is jelenti, hogy lényegében utolérték a Mercedes-Benzet, ami 5,2%-os piaci arányban van jelen. Az ázsiai gyártók 91%-kal több autót adtak el az idei év első felében, mint egy évvel korábban, magyarán, kis túlzással élve azt is lehetne mondani, hogy megduplázták az értékesítési volumenüket.

A vásárlók leginkább a BYD, a Jaecoo, az Omoda, a Leapmotor és az Xpeng márkákat karolták fel a kínai palettából. Ezek vezették a kínai autók európai előretörését. Önmagában csak a BYD 70,5 ezer autót adott el 2025 első felében, ami 311%-kal több, mint 2024 első hat hónapjában.

Mindezt egy olyan környezetben, amikor a hagyományosnak számító márkák kimondottan nehéz helyzetben vannak. A kínaiak jönnek fel, és közben a vesztesek oldalán megtaláljuk a Stellantis csoportot és a Teslát is. Előbbi részesedése az európai piacon 16,7%-ról 15,3%-ra apadt. A Tesla esetében egy évvel korábban 2,4%-os részesedésről lehetett beszélni, viszont ez mostanra 1,6%-ra zsugorodott.

BYD logó, illusztráció

Forrás: Wikipédia

Az akkumulátoros elektromos autók eladása az idei első félévben meghaladta az egymilliót. Az egy évvel korábbinál 25 százalékkal kelt el több ebből az autófajtából. Az 1,19 millió villanyautó 17,4 százalékos piaci részesedésnek felel meg. A piac egészének visszaesését a kitaróan magas árakkal, az Európa és a világ más részei közti geopolitikai és gazdasági feszültségekkel, valamint általában a covid utáni realitásokkal magyarázzák a Jato szakértői.

Azt egyelőre megtippelni sem lehet, hogy ez a folyamat hol és milyen körülmények között fog tetőzni, megállni, viszont az látszik, hogy egyre nehezebb helyzetben vannak az európai márkák, ez pedig közvetlenül kihatással van az európai gazdaságra is. A Porsche vezetője szintén a napokban jelentette be, hogy nagy a baj, és nagy valószínűséggel kénytelenek lesznek a korábban említett 1900-nál még több alkalmazottat elbocsátani 2029-ig. Ezek a folyamatok pedig előbb vagy utóbb mindenki zsebébe értenek fogják. Az európai gazdaság megővése érdekében tehát, aki új autót szeretne vásárolni, gondolkodjon el egy olyan márkán, amit az öreg kontinensen gyártanak.

Ukrajnának szabadon kell döntenie a jövőjéről

Az Európai Unió 26 állam-, illetve kormányfője kedden nyilatkozatban kijelentette, hogy az ukrán népnek szabadon kell döntenie a jövőjéről, és a békéhez vezető út Ukrajna nélkül nem dönthető el.

„Mi, az Európai Unió vezetői üdvözljük Donald Trump amerikai elnök arra irányuló erőfeszítéseit, hogy véget vessen Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának, és igazságos és tartós békét és biztonságot teremtsen Ukrajna számára” – fogalmaztak a kedden közzétett nyilatkozatban.

Hangsúlyozták: érdemi tárgyalások csak tűzszünet vagy az ellenségeskedés csökkentése mellett folyhatnak. A diplomáciai megoldásnak meg kell védenie Ukrajna és Európa létfontosságú biztonsági érdekeit – emelték ki.

A stabilitást és biztonságot teremtő igazságos és tartós békének tiszteletben kell tartania a nemzetközi jogot, beleértve a függetlenség, a szuverenitás és a területi

integritás elvét, valamint azt, hogy a nemzetközi határokat nem szabad erőszakkal megváltoztatni – jelentették ki.

Aláhúzták, Oroszország Ukrajna elleni háborúja szélesebb körű következményekkel jár az európai és a nemzetközi biztonságra nézve.

Közlötték: miközben Ukrajna gyakorolja az önvédelemhez való jogát, az Európai Unió az Egyesült Államokkal és más hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve továbbra is politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást nyújt Ukrajnának.

Az EU emellett továbbra is fenntartja és korlátozó intézkedéseket vezet be Oroszországgal

szemben – tették hozzá. „Az önmagát hatékonyan védeni képes Ukrajna a jövőbeni biztonsági garanciák szerves részét képezi. Az Európai Unió és a tagállamok késsen állnak arra, hogy saját hatásköreik és képességeik alapján a nemzetközi joggal összhangban, egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának teljes körű tiszteletben tartása mellett és valamennyi tagállam biztonsági és védelmi érdekeinek figyelembevételével továbbra is hozzájáruljanak a biztonsági garanciákhoz” – fogalmaztak a nyilatkozattevők.

Az Európai Unió hangsúlyozza: Ukrajnának joga van arra, hogy maga döntsön sorsáról, és továbbra is támogatni fogja Ukrajnát az uniós tagság felé vezető úton – tették hozzá.

A nyilatkozat lábjegyzete szerint Magyarország nem csatlakozott a dokumentumhoz. *(MTI)*

A jubileumi szentévre már közel húszmillió zarándok látogatott Rómába

Megközelítette a húszmilliót a jubileumi szentévre Rómába érkező zarándokok száma – közölték az utóbbi hat hónapra vonatkozó statisztikákat a római és a vatikáni hatóságok. Ferenc pápa december 24-én este a Szent Péter bazilika szentkapujának megnyitásával indította el a szentévet.

Július végéig tizennyolcmillió zarándokot számoltak, akiknek tömege az augusztus első napjaiban tartott Jubileumi Ifjúsági Találkozó (JIT) résztvevőivel megközelítette a húszmilliót. Az adatokat Roberto Gualtieri római főpolgármester és Rino Fisicella érsek, a szentévi programok vatikáni felelőse együtt jelentette be. Ferenc pápa április 26-án tartott temetésére mintegy 400 ezer hívő érkezett, valamint közel 250 nemzetközi delegáció.

XIV. Leó pápa május 18-i beiktatási miséjén 150 ezer hívő és 150 delegáció vett részt. A temetést és a beiktatást Roberto Gualtieri „főpróbának” nevezte a JIT tömegeseményéhez képest, amelyen öt napon át több mint egymillió fiatal szállta meg az olasz fővárost. Az ifjúsági találkozó augusztus 3-i zárómiséjén, Tor Vergata mezején az egymillió fiatal egyszerre volt jelen: „a város számára ez volt az utóbbi 25 év legnagyobb próbaté-

tele” – hangoztatta Gualtieri, majd megemlítette, hogy a JIT öt napja alatt 3300 metrójárat működött a fiatalok szállítását segítve. A római vásártéren túl hatszáz iskola, plébánia, tornaterem nyitotta meg kapuit a fiatalok elszállásolására. Tor Vergata mezején két nap alatt 4,5 millió liter vizet biztosítottak ingyen a résztvevőknek.

Az előzetes számítások szerint a következő hetekben, hónapokban csökkenhet az érkezések üteme, de év végére a zarándokok és a jubileumi évre Rómába érkező turisták száma meghaladhatja a harmincmilliót. Róma számára ez majdnem négy és fél milliárd euró bevételt jelenthet. *(MTI)*

Mintegy 100 magyar és régiós alkotó kollekciója mutatkozik be az idei budapesti divathéten

Mintegy 100 magyar és régiós alkotó kollekciója mutatkozik be szeptember 1–7. között a 16. Budapest Central European Fashion Weeken (BCEFW), amely az idén minden eddiginél nagyobb teret ad a fiatal magyar tervezőknek – tájékoztatta a Magyar Divat & Design Ügynökség (MDDÜ) az MTI-t hétfőn.

A budapesti divathéten Magyarország mellett hat közép-európai ország (Csehország, Románia, Szlovénia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna) tervezőinek alkotásait láthatják az érdeklődők. Köztük, a BCEFW történetében először mutatkoznak be a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) és a Budapesti Metropolitan Egyetem (METU) frissen végzett divat- és textiltervező szakos hallgatói is, akik diplomakollekcióik felvonultatásával adnak képet a jövő generáció innovatív gondolkodásáról – írták. A tájékoztató idézi Jakab Zsófiát, az MDDÜ vezérigazgatóját, aki hangsúlyozta: a BCEFW egyik kiemelt célja, hogy teret adjon a következő generáció alkotóinak. A METU és a MOME programjainak kapcsolódása a BCEFW hivatalos eseményeihez nemcsak a hallgatók, hanem az egész iparág számára fontos lépés – közölte. Jakab Zsófia szerint a tehetséggondozás nem csupán hosszú távú befektetés, „hanem a szakma jelenét is formáló, aktív erő”.

A divathét megnyitója szeptember 1-jén lesz a Magyar Nemzeti Múzeumban, ahol a METU 26 végzős hallgatójának diplomakollekciói vonulnak fel. Szeptember 4-én a MOME Zugligeti úti campusán rendezik az évről évre telt házzal futó MOME Fashion Show-t, szimpóziummal és kiállítással kiegészülve. Szeptember 5-7. között a kiemelt divatbemutatók várják a közönséget az Apolló Galériában és a Millenáris D épületében, míg a Nemzeti Táncszínház a Fashion Hubnak, kerekasztal-beszélgetéseknek és iparági workshopoknak ad otthont. A divathéten bemutatkozó márkák közel 60 százaléka fiatal tervezőké. Ez többek között a BCEFW többéves tehetséggondozó platformjainak is köszönhető: a pályakezdőknek teret adó Young Talents, valamint a feltörekvő alkotókat előtérbe helyező New Generation kollektív divatbemutatóknak. Emellett a Fashion Hub divatprezentációin keresztül is számos tehetség kap bemutatkozási lehetőséget, úgy, mint az

MDDÜ Kerülj képbe! Az Év felfedezettje programjának győztesei is. Az oktatási intézményekkel létrejött kapcsolatnak köszönhetően minden szezonban divatszabó-varrónak tanuló diákok kapnak lehetőséget divatbemutatók megtekintésére – írták.

A budapesti divathétre számos külföldi divatlap szerkesztője, valamint elismert stylist és iparági szakember érkezik majd. A divatesemény látogatottsága szezononként eléri az 5-6 ezer főt – mutatnak rá a közleményben.

A budapesti divathéten előadások, pop-up események, akciók, showroom-megnyitók és szakmai fórumok teremtenek lehetőséget arra, hogy a divatipar teljes spektruma – az oktatástól és gyártástól a forgalmazásig és fogyasztásig – láthatóvá váljon. Az MDDÜ kiemelt célja, hogy minél szélesebb közönség ismerje meg a hazai márkák értékeit, és egyre többen válasszák magyar tervezők termékeit – írták. A BCEFW nemcsak bemutatja, hanem ösztönzi is a hazai márkák iránti keresletet, hozzájárulva ezzel a kreatívipar gazdasági megerősödéséhez – áll a közleményben. *(MTI)*

Tűz pusztít több nyugat-balkáni országban

Horvátországban és Montenegróban komoly tüzek pusztítanak, a lángokat napok óta nem tudják megfékezni, Észak-Macedóniában és Bosznia-Hercegovinában pedig folyamatosan oltják a helyenként felbukkanó tüzeket.

A horvát közszolgálati televízió (HRT) számolója szerint a tengerparton óriási tüzek tombolnak, főleg Split és Omis közelében. A lángok a lakóházakat veszélyeztetik, és a közlekedés is leállt a két település között.

Montenegróban Canj és Bijelo Polje közelében a legveszélyesebb a helyzet, a tűzoltók a környező országokból kaptak segítséget. A főváros, Montenegró külterületein néhány családot evakuálni kellett, mert a tűz a házak közelébe ért.

Észak-Macedóniában augusztus 31-ig meghosszabbították a tűzve-

szély miatt kikiáltott rendkívüli helyzetet, így nemcsak tüzet gyújtani, hanem kirándulni is tilos az erdős területeken.

A nyugat-balkáni országok mindegyikét érinti a jelentős hőhullám, amely Bosznia-Hercegovinában, Észak-Macedóniában és Albániában 40-42 Celsius-fokos hőmérséklettel jár.

A meteorológiai jelentések szerint a hőhullám legalább augusztus közepéig tart, a hőmérséklet pedig tartósan 35 Celsius-fok felett lesz. Az egész térségben riasztás van érvényben. *(MTI)*

Kiterjesztették újabb megyékre a hőségriadót Franciaországban

A Franciaországot sújtó, még augusztusban is rendkívülinek számító hőhullám kedden továbbterjedt az ország területén, ahol a megyék háromnegyedében rendelték el hőségriadót.

A délnyugati régiókat múlt vasárnap elérő hőhullám keddre északra és keletre is áttért, és immáron az ország háromnegyedében van riasztás – közölte a meteorológiai intézet.

A Météo-France szerint a hőmérséklet a párizsi régióban kedden meghaladta a 36 Celsius fokot, a közép-franciaországi Lyonban és környékén pedig a 40 fokot, amely jóval az ilyenkor megszokott átlag felett van.

A Météo-France szerint csak az északnyugati régió egy kis részén, Bretagne-ban és a La Manche csatorna partvidékén nincs fullasztó kánikula.

A közép-franciaországi Rhone megyében a hatóságok déltől este 10 óráig felfüggesztették a kültéri munkákat, és az esti órákig betiltot-

tak minden nyilvános rendezvényt a szabadban vagy nem légkondicionált épületekben.

Hétfőn több délnyugati meteorológiai állomás is abszolút hőmérsékleti rekordokat regisztrált, köztük Bordeaux-ban (41,6 Celsius fok) és Angouleme-ben (42,1 Celsius fok).

Mivel a hőhullám várhatóan még több napig tart, az állam felkészült annak egészségi hatásaira, és a kórházak készen állnak a helyzet kezelésére – mondta hétfőn Catherine Vautrin egészségügyi miniszter.

Idén nyáron ez a második hőhullám Franciaországban, a június 19. és július 4. közötti első időszak után. A Météo-France szerint ez az 1947 óta regisztrált 51. hőhullám az országban. *(MTI)*

Az ANES szorgalmazza a nőgyilkosság bekerülését a büntető törvénykönyvbe

A Nők és Férfiak Esélyegyenlőségének Országos Ügynöksége (ANES) szorgalmazza a nőgyilkosság bűncselekményének bekerülését a büntető törvénykönyvbe. Az ANES képviselői arra reagáltak szerda este az intézmény Facebook-oldalán, hogy kedden Arad megyében elrabolt, megkínzott és meggyilkolt egy fiatal nőt a volt élettársa.

Bejegyzésük szerint az ANES javasolta a nőgyilkosság hivatalos meghatározásának bevezetését a nők és férfiak közötti esélyegyenlőségről és egyenlő bánásmódról szóló törvénybe, ami előfeltétele annak, hogy ez a bűncselekmény bekerüljön a büntető törvénykönyvbe. Az intézmény képviselői szerint az Arad megyében megölt fiatal nő tragédiája újra megerősíti, mennyire fontos, hogy a családon belüli erőszak áldozatai időben védelemben részesüljenek. Szerintük a távoltartási parancs, távoltartási végzés, az agresszor elektronikus nyomkövetővel történő megfigyelése életeket mentenek, elrettentik a zaklatókat, és lehetővé teszik a hatóságok gyors beavatkozását. Az

ANES képviselői arra biztatták az embereket, hogy ha családon belüli erőszakot szenvednek el, vagy ismernek valakit, akinek segítségre van szüksége, vagy tanú voltak egy ilyen helyzetnek, jelezzék a napi 24 órában hívható 0800-500-333-as ingyenes telefonszámon.

Bejegyzésükben emlékeztettek arra is, hogy az összes megyében rendelkezésre állnak az áldozatok igényeihez igazodó, gyakorlati támogatást nyújtó speciális szociális szolgáltatások: védett házak, illetve sürgősségi, rehabilitációs és tanácsadó központok. Ezek keretében az áldozatok pszichológiai, szakmai és jogi tanácsadást is igénybe vehetnek. *(Agerpres)*

Hamarosan rágcsáló- és rovarirtás Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft., a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2023. április 24-i 24. sz. szerződés alapján augusztus 18-tól 29-ig 9–16 óra között rágcsálóirtást, 22–3 óra között rovarirtást végez Vásárhely köz- és magánterületein. Az időjárástól függően a kártevőirtás elhúzódhat.

- A felhasznált termékek a következők:
- AGRORAT PASTA, 10 kg/10.000 m²
 - CYMINA SUPER, 50 ml/10.000 m²
 - VECTOBAC WG, 1 kg/10.000 m²

Rágcsálóirtás

Kérjük a lakosságot, különösen a gyermekeket, az időseket és a háziállat-tulajdonosokat, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy ne kerüljenek közvetlen kapcsolatba a mérgező csaletekkel. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a K-vitamin.

Kérjük továbbá a lakosságot, hogy kerülje a mérgező anyagot tartalmazó dobozok és a termékek megérintését, és ha vandalizmust, rongálást és/vagy a település köz- és magánterületén elhelyezett, mérget tartalmazó dobozok eltulajdonítását észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelés esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés: mossa le a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel.

Szembe jutás esetén öblítse ki a szemet szemcseppel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén azonnal hívjon orvost, és mutassa meg a termék címkéjét vagy csomagolását. NE idézzon elő hányást! Az ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Rovarirtás

Kérjük a polgárokat, különösen a gyermekeket, az időseket, a szívbetegeket, az asztmásokat és a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a permetezőgépek közvetlen hatósugarán kívül maradjanak. Kérjük továbbá az utcavonaltól legfeljebb 20 méter távolságra lévő ablakkal rendelkező lakások tulajdonosait, hogy augusztus 18-tól 29-ig 22 és hajnali 3 óra között tartsák zárva ablakaikat.

A szer belélegzése, bőrrel, szemmel való érintkezése vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Belélegzőkor az illető menjen friss levegőre. Nehézlégzés esetén forduljon orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés esetén távolítsa el a szennyezett ruházatot. A bőrt azonnal mossa le bő vízzel. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. Újbóli használat előtt mossa ki a szennyezett ruházatot.

Szembe jutás esetén (ha van, távolítsa el a kontaktlencsét), öblögesse vízzel legalább 15 percig, a szemet tágra nyitva. Hívja orvosát, ha a probléma továbbra is fennáll.

Lenyelés: azonnal forduljon orvoshoz! Ne idézzon elő hányást! Soha ne adjunk semmit szájon át annak, aki eszméletlen.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információért, kérjük, hívják a 0265 256 004-es telefonszámot; e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

KÜLÖNFÉLÉK

SZAKEMBER vállal: tető-készítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogos-munkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26340)

VÁLLALUNK ács-, famunkát, új tető készítését, felújítást, kisebb munkát, meszelést, festést, vakolást, szigetelést, egyebet. Tel. 0755-823-354. (26284)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből, lemezből, kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést, festést stb. Tel. 0745-488-930, Csaba. (26361-I)

ELSZÁLLÍTUNK bútort, szemetet. Tel. 0749-644-922. (26341-I)

VÁLLALUNK külső-belső festést és szigetelést. Tel. 0749-644-922. (26341)

KŐMŰVESMUNKA, tetőjavítás, cserépforgatás, kerítéskészítés, saját anyagból is. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0754-300-481, 0722-137-529, Attila. (26367-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELVESZETT

ELVESZETT irattáska Simó Ákos névre szóló fontos iratokkal. Visszaszolgáltatójának jutalom! Tel. 0747-903-824. (26365-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk drága jó szüleinkre, a nyárad-szentbenedeki

PAP JULIÁNNÁRA

halála 37. évfordulóján és

PAP VIKTORRA

halála 20. évfordulóján. Nyugalmuk legyen csendes és emléük áldott!

Szeretteik. (26372-I)

Fájó szívvel emlékezünk

KOVÁCS ILONÁRA,

a nyárádszentbenedeki születésű Pap Ilonkára halála második évfordulóján. Szép emlékét szívünkben megőrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (26372-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett testvér, sógor, nagybácsi eltávozott szerettei közül.

FERENCZI TIBOR

szerető szíve augusztus 11-én, életének 70. évében megszűnt dobogni. Temetése augusztus 14-én 13 órakor lesz a katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A Pataki és a Makkai család. (26365-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

MARTON VILMA

született 1936. augusztus 18-án, elhunyt életének 89. évében, 2025. augusztus 11-én.

Drága feleség, édesanya, nagymama és dédmama, akinek szeretete, gondoskodása és derűje örökre velünk marad. Temetésére 2025. augusztus 13-án, szerdán 13 órakor kerül sor a márkodi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

NAGY ERZSÉBET MÁRIA

született Pál,

a szerető feleség, édesanya, testvér, nagymama, anyós, anyatárs, jó szomszéd, életének 70. évében elhunyt. Földi maradványait augusztus 14-én 13 órai kezdettel helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Virrasztása augusztus 13-án 18 órától lesz a Vili Temetkezési Központban. Emlékét örökké szívünkben őrizzük.

A gyászoló család. (sz-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó feleség, édesanya, nagymama, testvér, nagynéni, keresztanya, anyós, anyatárs, szomszéd, barát,

HAJDÚ IRÉN

szül. Toró Irén

augusztus 12-én, életének 76. évében megszűnt élni.

Drága halottunk virrasztója augusztus 13-án 18 órakor lesz a nyáradremetei ravatalozóban, temetése augusztus 14-én, csütörtökön 15 órakor lesz református szertartás szerint a nyáradremetei sírkertben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család.

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Megrendülten vettünk tudomást Takács Elek és Takács Zsolt kollégáink szeretett ÉDESANYJA haláláról. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Az Aquaserv vezetősége. (-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki kollégáinknak, Takács Eleknek és Takács Zsoltnak, együttérzünk velük szeretett ÉDESANYJUK elvesztése miatt érzett fájdalmukban.

Az Aquaserv munkaközössége. (-I)

20TH

HARMONIA

CORDIS

International Guitar Festival

Festival Internațional de Chitară

Nemzetközi Gitárfesztivál

Târgu-Mureș · Marosvásárhely

13–19 aug. 2025

13

AUG 2025

19⁰⁰

Palatul Cultural · Kulturpalota

Florin Babjan-Varga TM

Dăvid Parfiovici TM

Tritonus Guitar Trio TM

Judicaël Perroy TM

14

AUG 2025

19⁰⁰

Palatul Cultural · Kulturpalota

Johan Smith TM

Thomas Viloteau TM

duo Kupinski TM

15

AUG 2025

19⁰⁰

Palatul Cultural · Kulturpalota

duo Tomasz Radziewski TM &

Cassie Martin TM

Andris Csūki TM

duo Melis ^{TM/RO}

16

AUG 2025

19⁰⁰

Cetate · Vár

Nino D'Amico TM

Mario Sakuma TM

Yamandu Costa TM

17

AUG 2025

19⁰⁰

Cetate · Vár

Ysé Deshayes TM

Péter Girán TM

Thalica Project ^{TM/RO}

18

AUG 2025

19⁰⁰

Cetate · Vár

Gábor Hart TM

Nico Intrón Ferenc Brice TM (duo) + gita

Endre Bók TM (percuss) + (allgemein)

Ionuț Moldovan Bugnar TM (saxof) + (percuss)

Jon Gomm TM

19

AUG 2025

19⁰⁰

Cetate · Vár

duo Celeste TM

Airtal Puztal Jazz Band ^{TM/RO}

Al di Meola ^{US}

HarmoniaCordisGuitarFestival

harmoniacordis

www.harmoniacordis.org

intrare liberă

ingyenes belépés

organizator principal · főszervező

partner principal · főpartner

organizator colaborator · colaborator

partner colaborator · colaborator

organizator media asociat · asociat media

organizator media principal · főszervező

organizator media colaborator · colaborator

NE REZERVĂM ÎNTR-UN DE A ȘOIMBA PROGRAMUL · A NŐRŐNALYŐTATAS JŐJAT FŐNYATATAS

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

HASZNÁLJA FELELŐSSÉGTELJESEN AZ IVÓVIZET!

Az AQUASERV Rt. emlékezteti felhasználóit, hogy az ivóvízellátó rendszerek a hatályos európai előírásoknak megfelelően kizárólag háztartási fogyasztásra lettek tervezve. Az EU-támogatásból felújított vagy épített rendszerek sem finanszírozhatók olyan túlméretezett kapacitással, amely meghaladja a háztartási fogyasztás észszerű igényeit, ideértve az emberi fogyasztást, a főzést, a mosást és a WC-használatot.

Mindazonáltal minden évben azt tapasztaljuk, hogy száraz időszakokban fogyasztási csúcsok jelentkeznek a nagyvárosokban és a vidéki területeken, ami azt jelzi, hogy sok lakos továbbra is hajlamos a csapvizet természetett növények öntözésére használni.

Tájékoztatjuk felhasználóinkat, hogy mind az AQUASERV Rt. és ügyfelei között létrejött szolgáltatási szerződés szabályzata, mind a 241/2006. sz. víz- és csatornaszolgáltatásról szóló törvény újrafogalmazott változata kimondja, hogy:

„A vízellátó rendszereken keresztül elosztott ivóvíz elsősorban a lakosság, a köztisztviselők, a gazdasági szereplők háztartási szükségleteinek kielégítésére, valamint – ipari víz hiányában – tűzoltásra és tűzoltási célokra szolgál. Az ivóvíznek a fent említettektől eltérő célokra történő felhasználása csak akkor megengedett, ha a település ivóvízigényét a hatályos műszaki előírások szerint meghatározott mennyiségben biztosítani lehet.”

Az AQUASERV Rt. rendelkezik a háztartási fogyasztáshoz szükséges ivóvíz mennyiségének előállításához és tárolásához szükséges kapacitással. Az AQUASERV csapata folyamatosan készenlétben áll, hogy biztosítsa a normál ivóvízellátást az egész működési területen, elhárítja a vízvezető vagy elosztóhálózatokon fellépő meghibásodásokat, folyamatosan pótolja a víztárolókban lévő vízkészleteket, hogy biztosítsa a szolgáltatás folytonosságát.

Sajnos a víz háztartási célokra kívüli felhasználása olyan fogyasztásnövekedést eredményez, amelyet az elosztórendszerek nem tudnak kielégíteni. Ez azt jelenti, hogy kellemetlen helyzetbe kerülünk, és a tartályok feltöltéséig időbeosztás szerint kell biztosítani az ivóvízellátást, hogy az ivóvíz, bár szakaszosan, de minden felhasználó csapjához eljusson.

A víz felelőtlen használata különösen azokat a felhasználókat érinti, akik magasabban fekvő területeken élnek vagy a hálózat végén vannak, így alacsony nyomáson vagy egyáltalán nem jut el hozzájuk a víz, miközben másutt a fogyasztás növekszik. Ügyfeleink szerződéses kötelezettségei előírják, hogy minden felhasználónak, tulajdonformától függetlenül, kötelessége biztosítani a közüzemi vízellátó hálózatból származó víz hatékony és észszerű felhasználását. A nagy fogyasztással kapcsolatos problémák könnyebben megoldhatók, ha felhasználóink megértőek és támogatnak minket.

Az AQUASERV Rt. továbbra is erőfeszítéseket fog tenni a 24 órás vízellátás biztosítása érdekében, de számít ügyfelei támogatására is a vízkészletek észszerű felhasználása terén. Reméljük, az egész közösség érdekében, hogy felhívásunkat megértik.

Az AQUASERV Rt.
(x)

SÍREMLÉK AKCIÓ

-30%

BÁR AZ ÁFA EMELKEDETT
KEDVEZHMÉNYES ÁRAINK
VÁLTOZATLANOK

Minőségi gránit síremlékek

6 990 RON
kezdőáron

AKCIÓNK AUGUSZTUS 31-IG
ÉRVÉNYES

A kép illusztráció

Nyárádtő, Fő út, 446/B
(közel a sörgyárhoz)

Tel: 0265-328663, 0738-795191

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Amir Tibon
Gáza kapuja

Heather Webb
A platántól délre

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

EndoSlim
Elhízáskezelési Központ

Személyre szabott
fogyókúra programok:

Multidiszciplináris
orvosi megközelítés

Táplálkozási
tanácsadás

Gyógyszeres kezelés

Hozzáállási tanácsadás

Dora Optics Kórház

Marosvásárhely, Strada Fabrica De Zahăr Nr. 18E

www.doraoptics.ro

0771 195 340

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...
SZERDA 21⁰⁰

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM